

# EUROOPA PARLAMENT

2004



2009

*Istungidokument*

**A6-0228/2008**

5.6.2008

## **\*\*\*I RAPORT**

Ettepanek võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 1228/2003, milles käsitletakse võrkudele juurdepääsu tingimusi piiriüleises elektrikaubanduses (KOM(2007)0531 – C6-0320/2007 – 2007/0198(COD))

Tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjon

Raportöör: Alejo Vidal-Quadras

### ***Kasutatud tähised***

- \* nõuandemenetlus  
*antud häälte enamus*
- \*\*I koostöömenetlus (esimene lugemine)  
*antud häälte enamus*
- \*\*II koostöömenetlus (teine lugemine)  
*antud häälte enamus ühise seisukoha heakskiitmiseks, parlamendi liikmete häälteenamus ühise seisukoha tagasilükkamiseks või muutmiseks*
- \*\*\* nõusolekumenetlus  
*parlamendi liikmete häälteenamus, v.a EÜ asutamislepingu artiklites 105, 107, 161 ja 300 ning ELi lepingu artiklis 7 toodud juhtudel*
- \*\*\*I kaasotsustamismenetlus (esimene lugemine)  
*antud häälte enamus*
- \*\*\*II kaasotsustamismenetlus (teine lugemine)  
*antud häälte enamus ühise seisukoha heakskiitmiseks, parlamendi liikmete häälteenamus ühise seisukoha tagasilükkamiseks või muutmiseks*
- \*\*\*III kaasotsustamismenetlus (kolmas lugemine)  
*antud häälte enamus ühise teksti heakskiitmiseks*

(Antud menetlus põhineb komisjoni esitatud õiguslikul alusel.)

### ***Õigusloomega seotud teksti muudatusettepanekud***

Euroopa Parlamendi muudatusettepanekutes märgistatakse muudetud tekst esile **paksus kaldkirjas**. Kui Euroopa Parlament soovib muutmiseakti puhul muuta olemasolevat sätet, mida komisjoni ettepanekus ei muudeta, märgistatakse muutmata jäävad tekstiosad **paksus kirjas**. Välja jäetav tekstiosa tähistatakse sümboliga [...]. *Tavalises kaldkirjas* märgistus on mõeldud asjaomastele osakondadele abiks lõpliku teksti ettevalmistamisel ja tähistab neid õigusakti osi, mille kohta on tehtud parandusettepanek lõpliku teksti vormistamiseks (nt ilmselged vead või puudused antud tõlkeversioonis). Selliste parandusettepanekute puhul on vaja vastavate osakondade nõusolek.

## SISUKORD

### lehekülg

EUROOPA PARLAMENDI ÕIGUSLOOME GA SEOTUD RESOLUTSIOONI PROJEKT ..5	
SELETUSKIRI .....	31
MAJANDUS- JA RAHANDUSKOMISJONI ARVAMUS .....	35
SISETURU- JA TARBIJAKAITSEKOMISJONI ARVAMUS .....	50
MENETLUS .....	64



## EUROOPA PARLAMENDI ÕIGUSLOOMEGA SEOTUD RESOLUTSIOONI PROJEKT

ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 1228/2003, milles käsitletakse võrkudele juurdepääsu tingimusi piiriüleses elektrikaubanduses (KOM(2007)0531 – C6-0320/2007 – 2007/0198(COD))

(Kaasotsustamismenetlus: esimene lugemine)

*Euroopa Parlament,*

- võttes arvesse komisjoni ettepanekut Euroopa Parlamendile ja nõukogule (KOM(2007)0531);
  - võttes arvesse EÜ asutamislepingu artikli 251 lõiget 2 ja artiklit 95, mille kohaselt komisjon Euroopa Parlamendile ettepaneku esitas (C6-0320/2007);
  - võttes arvesse kodukorra artiklit 51;
  - võttes arvesse tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjoni raportit ning majandus- ja rahanduskomisjoni ning siseturu- ja tarbijakaitsekomisjoni arvamust (A6-0228/2008),
1. kiidab komisjoni ettepaneku muudetud kujul heaks;
  2. palub komisjonil ettepaneku uuesti Euroopa Parlamendile saata, kui komisjon kavatses seda oluliselt muuta või selle teise tekstiga asendada;
  3. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile.

### Muudatusettepanek 1

**Ettepanek võtta vastu määrus – muutmisakt**  
**Põhjendus 3**

*Komisjoni ettepanek*

(3) Praegu aga ei ole võimalik tagada ühelegi ühenduse äriühingule õigust müüa kõikides liikmesriikides elektrienergiat võrdsetel tingimustel ilma diskrimineerimise ja ebasoodsate teguriteta. Seni puudub eelkõige mittediskrimineeriv võrgule juurdepääs ning kõikides liikmesriikides võrdselt tõhusa tasemega ametlik järelevalve.

*Muudatusettepanek*

(3) Praegu aga ei ole võimalik tagada ühelegi ühenduse äriühingule õigust müüa kõikides liikmesriikides elektrienergiat võrdsetel tingimustel ilma diskrimineerimise ja ebasoodsate teguriteta. Seni puudub eelkõige mittediskrimineeriv võrgule juurdepääs ning kõikides liikmesriikides võrdselt tõhusa tasemega ametlik järelevalve **ning isoleeritud turud on alles.**

## Muudatusettepanek 2

### Ettepanek võtta vastu määrus – muutmisakt Põhjendus 4

#### *Komisjoni ettepanek*

(4) Euroopa Komisjoni teatises Euroopa Parlamendile ja nõukogule „Euroopa energiapoliitika” rõhutati, et oluline on viia lõpule elektrienergia siseturu loomine ning kehtestada võrdsed tingimused kõikidele ühenduse elektriettevõtjatele. Komisjoni teatisest Euroopa Parlamendile ja nõukogule gaasi ja elektri siseturu väljavaadete kohta ning komisjoni teatisest määruse (EÜ) nr 1/2003 artikli 17 kohase Euroopa gaasi- ja elektrisektoreid käsitleva uurimise kohta (lõpparuanne) nähtus, et olemasolevad eeskirjad ja meetmed ei moodusta hästi toimiva siseturu saavutamiseks piisavat raamistikku.

#### *Muudatusettepanek*

(4) Euroopa Komisjoni teatises Euroopa Parlamendile ja nõukogule „Euroopa energiapoliitika” rõhutati, et oluline on viia lõpule elektrienergia siseturu loomine ning kehtestada võrdsed tingimused kõikidele ühenduse elektriettevõtjatele. Komisjoni teatisest Euroopa Parlamendile ja nõukogule gaasi ja elektri siseturu väljavaadete kohta ning komisjoni teatisest määruse (EÜ) nr 1/2003 artikli 17 kohase Euroopa gaasi- ja elektrisektoreid käsitleva uurimise kohta (lõpparuanne) nähtus, et olemasolevad eeskirjad ja meetmed ei moodusta hästi toimiva, **tõhusa ja avatud siseturu saavutamiseks piisavat raamistikku ega sätesta selleks füüsiliste ühenduste loomist.**

## Muudatusettepanek 3

### Ettepanek võtta vastu määrus – muutmisakt Põhjendus 6

#### *Komisjoni ettepanek*

(6) Eelkõige on vaja paremat koostööd ja kooskõlastamist põhivõrguettevõtjate vahel, et tagada tõhusa piiriülese *põhivõrkudele* juurdepääsu pakkumiseks ja kasutamiseks vajalike tehniliste ja kaubandusreeglite järk-järguline vastavusseviimine ning tagada ühenduse põhivõrkude kooskõlastatud ja piisavalt tulevikkuvaatav kavandamine ja hea tehniline areng, võttes nõuetekohaselt arvesse keskkonnakaitset, ning edendada energiatõhusust, teadusuuringuid ja innovatsiooni eelkõige selleks, et tagada taastuvenergia ulatuslikum kasutamine ja

#### *Muudatusettepanek*

(6) Eelkõige on vaja **füüsiliste ühenduste loomist ning** paremat koostööd ja kooskõlastamist põhivõrguettevõtjate vahel, et tagada *põhivõrkudele* tõhusa **ja läbipaistva** piiriülese juurdepääsu pakkumiseks ja kasutamiseks vajalike tehniliste ja kaubandusreeglite järk-järguline vastavusseviimine ning tagada ühenduse põhivõrkude kooskõlastatud ja piisavalt tulevikkuvaatav kavandamine ja hea tehniline areng, võttes nõuetekohaselt arvesse keskkonnakaitset, ning edendada energiatõhusust, teadusuuringuid ja innovatsiooni eelkõige selleks, et tagada

vähem süsinikdioksiidiheiteid tekitava tehnoloogia levitamine. Põhivõrguettevõtjad peaksid haldama oma võrku kooskõlas kõnealuste vastavusse viidud tehnilistele ja turureeglitega.

taastuenergia ulatuslikum kasutamine ja vähem süsinikdioksiidiheiteid tekitava tehnoloogia levitamine. Põhivõrguettevõtjad peaksid haldama oma võrku kooskõlas kõnealuste vastavusse viidud tehnilistele ja turureeglitega.

## Muudatusettepanek 4

### Ettepanek võtta vastu määrus – muutmisakt Põhjendus 7

#### *Komisjoni ettepanek*

(7) Selleks tagada elektripõhivõrgu optimaalne haldamine ja võimaldada piiriülest elektrienergiaga kauplemist ja jaetarbijatele tarnimist ühenduses, tuleks luua Euroopa põhivõrguettevõtjate võrgustik. See peaks oma ülesandeid täitma kooskõlas ühenduse konkurentsieeskirjadega, mida kohaldatakse ka Euroopa põhivõrguettevõtjate võrgustiku otsuste suhtes. Võrgustiku ülesanded peaksid olema täpselt määratletud ja põhivõrguettevõtjate töömeetod peab tagama tõhususe, esindavuse ja läbipaistvuse. Kuna tõhusamaid edusamme on võimalik saavutada piirkondliku lähenemisviisi kaudu, peaksid põhivõrguettevõtjad looma üldise koostööstruktuuri raames piirkondlikud struktuurid, tagades samas piirkondliku tasandi tulemuste kokkusobivuse ühenduse tasandi reeglite ja investeerimiskavadega. ***Koostöö sellistes piirkondlikes struktuurides eeldab võrguga seotud toimingute tõhusat eraldamist tootmisest ja tarnetegevusest, sest vastasel korral kaasneb põhivõrguettevõtjate vahelise piirkondliku koostööga konkurentsivastase käitumise oht.***

#### *Muudatusettepanek*

(7) Selleks, et tagada elektripõhivõrgu optimaalne haldamine ja võimaldada piiriülest elektrienergiaga kauplemist ja jaetarbijatele tarnimist ühenduses, tuleks luua Euroopa põhivõrguettevõtjate võrgustik. See peaks oma ülesandeid täitma kooskõlas ühenduse konkurentsieeskirjadega, mida kohaldatakse ka Euroopa põhivõrguettevõtjate võrgustiku otsuste suhtes. Võrgustiku ülesanded peaksid olema täpselt määratletud ja põhivõrguettevõtjate töömeetod peab tagama tõhususe, esindavuse ja läbipaistvuse. Kuna tõhusamaid edusamme on võimalik saavutada piirkondliku lähenemisviisi kaudu, peaksid põhivõrguettevõtjad looma üldise koostööstruktuuri raames piirkondlikud struktuurid, tagades samas piirkondliku tasandi tulemuste kokkusobivuse ühenduse tasandi reeglite ja investeerimiskavadega. ***Lükkmesriigid peaksid edendama koostööd ning kontrollima võrgu tõhusust piirkondlikul tasandil. Piirkondliku tasandi koostöö peaks ühilduma edusammudega konkurentsivõimelise ja tõhusa elektrienergia siseturu suunas.***

## Muudatusettepanek 5

**Ettepanek võtta vastu määrus – muutmisakt**  
**Põhjendus 8**

*Komisjoni ettepanek*

*Muudatusettepanek*

**(8) Euroopa põhivõrguettevõtjate võrgustiku eeldatava töö tulemustest on huvitatud kõik turuosalised. Seepärast on tingimata vaja konsulteerimisprotsessi ning olemasolevad konsulteerimise soodustamiseks ja ühtlustamiseks loodud struktuurid, nagu Elektrienergia Edastuse Koordineerimise Liit (UCTE), peaksid etendama selles olulist osa.**

**välja jäetud**

*Selgitus*

*Elektri- ja gaasisektori Euroopa reguleerivate asutuste töörühm (ERGEG) viib praegu läbi avalikku arutelu ELi tasandil. Seega peaks amet selle ülesande enda peale võtma, kuna tal on juba hästi väljatöötatud eeskirjad ja kogemus avalike konsulteerimiste läbiviimiseks. Lisaks tegutseb amet kõikide turuosaliste huvides, samal ajal kui põhivõrguettevõtjad kujutavad endast potentsiaalset huvitatud poolt. Et tagada protsessi tõhusus, tuleks rõhutada, et liiga paljude konsulteerimisasutuste loomine võib tuua kaasa konsulteerimisprotsesside dubleerimise.*

**Muudatusettepanek 6**

**Ettepanek võtta vastu määrus – muutmisakt**  
**Põhjendus 8 a (uus)**

*Komisjoni ettepanek*

*Muudatusettepanek*

**(8 a) Selleks et tagada suurem läbipaistvus Euroopa Liidu kogu elektripõhivõrgu osas, peaks komisjon koostama, avaldama ja korrapäraselt ajakohastama tegevuskava. See tegevuskava peaks hõlmama kõiki teostatavaid elektripõhivõrke ning võimalikke piirkondlikke ühendusi.**



## Muudatusettepanek 7

### Ettepanek võtta vastu määrus – muutmisakt Põhjendus 9

#### *Komisjoni ettepanek*

(9) Riiklike reguleerivate asutuste ja komisjoni viimaste aastate turujärelevalve on näidanud, et olemasolevad läbipaistvusnõuded ja infrastruktuurile juurdepääsu eeskirjad ei ole piisavad.

#### *Muudatusettepanek*

(9) Riiklike reguleerivate asutuste ja komisjoni viimaste aastate turujärelevalve on näidanud, et olemasolevad läbipaistvusnõuded ja infrastruktuurile juurdepääsu eeskirjad ei ole piisavad, **et tagada tõeline, hästi toimiv, avatud ja tõhus siseturg.**

#### *Selgitus*

*Teksti selguse huvides.*

## Muudatusettepanek 8

### Ettepanek võtta vastu määrus – muutmisakt Põhjendus 10

#### *Komisjoni ettepanek*

(10) Tuleb tagada võrdne juurdepääs võrgu füüsilise **seisundiga** seotud andmetele, et kõik turuosalised saaksid hinnata nõudluse ja pakkumise üldist olukorda ning teha kindlaks hulgimüügihinna muudatuste põhjused. Need andmed hõlmavad ka täpsemat teavet elektrienergia tootmise, pakkumise ja nõudluse, võrgu võimsuse, voogude ja käigushoidmise, tasakaalustamise ja reservvõimsuse kohta.

#### *Muudatusettepanek*

(10) Tuleb tagada võrdne juurdepääs võrgu füüsilise **seisundi ja tõhususega** seotud andmetele, et kõik turuosalised saaksid hinnata nõudluse ja pakkumise üldist olukorda ning teha kindlaks hulgimüügihinna muudatuste põhjused. Need andmed hõlmavad ka täpsemat teavet elektrienergia tootmise, pakkumise ja nõudluse, võrgu võimsuse, voogude ja käigushoidmise, tasakaalustamise ja reservvõimsuse kohta.

## Muudatusettepanek 9

### Ettepanek võtta vastu määrus – muutmisakt Põhjendus 11

#### *Komisjoni ettepanek*

(11) Selleks et suurendada usaldust turul, peavad turuosalisel olema kindlad, et valitseva seisundi kuritarvitamise eest on võimalik määrata karistus. **Pädevatel asutustel peaks olema võimalik** tõhusalt uurida vihjeid turgu valitseva seisundi kuritarvitamise kohta. Seepärast on pädevatel asutustel **vaja juurdepääsu** andmetele, mis annavad teavet tarneettevõtjate tegevusega seotud otsuste kohta. Elektrienergia turul teevad paljusid otsuseid tootjad, kes peaksid hoidma sellise teabe pädevatele asutustele kindlaksmääratud ajavahemikul **kättesaadavana**. Sellest kohustusest peaksid olema vabastatud väiketootjad, kellel puudub tegelik **võimalus** turgu moonutada.

#### *Muudatusettepanek*

(11) Selleks et suurendada usaldust turul, peavad turuosalisel olema kindlad, et valitseva seisundi kuritarvitamise eest on võimalik määrata **mõjus** karistus. **Pädevatele asutustele tuleks anda pädevus** tõhusalt uurida vihjeid turgu valitseva seisundi kuritarvitamise kohta. Seepärast on **vajalik, et** pädevatel asutustel **oleks juurdepääs** andmetele, mis annavad teavet tarneettevõtjate tegevusega seotud otsuste kohta. Elektrienergia turul teevad paljusid otsuseid tootjad, kes peaksid hoidma sellise teabe pädevatele asutustele kindlaksmääratud ajavahemikul **kättesaadava ja kergesti ligipääsetavana**. **Pädevad asutused peaksid ühtlasi regulaarselt jälgima, kas põhivõrguettevõtjad järgivad eeskirju**. Sellest kohustusest peaksid olema vabastatud väiketootjad, kellel puudub tegelik **võime** turgu moonutada.

#### *Selgitus*

*Pädevad asutused peaksid pääsema kergesti ligi tähtsate teabele tarneettevõtjate kohta ning jälgima, et tarneettevõtjad järgiksid eeskirju, et tagada diskrimineerimist välistav, läbipaistev ja tõhus turg.*

## Muudatusettepanek 10

### Ettepanek võtta vastu määrus – muutmisakt Põhjendus 12

#### *Komisjoni ettepanek*

(12) Konkurents kodutarbijate pärast näeb ette, et uutele jaeturgudele siseneda soovivaid tarnijaid ei tohi tõkestada. Seepärast peavad kõik turuosalisel teadma varustusahelaga seotud eeskirju ja

#### *Muudatusettepanek*

(12) Konkurents kodutarbijate pärast näeb ette, et uutele jaeturgudele siseneda soovivaid tarnijaid ei tohi tõkestada. Seepärast peavad kõik turuosalisel teadma varustusahelaga seotud eeskirju ja

kohustusi ning neid peab ühtlustama, et tugevdada ühenduse turu integratsiooni.

kohustusi ning neid peab ühtlustama, et tugevdada ühenduse turu integratsiooni.  
***Pädevad asutused peaksid regulaarselt jälgima, kas turuosalisel järgivad eeskirju.***

#### *Selgitus*

*Lisandus on vajalik, et selgitada pädeva asutuse vastutust ning tagada eeskirjade täitmine.*

### **Muudatusettepanek 11**

#### **Ettepanek võtta vastu määrus – muutmisakt**

##### **Artikkel 1 – punkt 1**

Määrus (EÜ) nr 1228/2003

Artikkel 1

#### *Komisjoni ettepanek*

Käesoleva määruse eesmärk on ka soodustada hästi toimiva ja läbipaistva ***piiriülese jaemüügituru ning hästi toimiva ja läbipaistva*** hulgimüügituru teket. Sellega nähakse ette ***kõnealuste*** eeskirjade ühtlustamise meetmed.

#### *Muudatusettepanek*

Käesoleva määruse eesmärk on ka soodustada hästi toimiva ja läbipaistva, ***kõrge varustuskindluse tasemega*** hulgimüügituru teket. Sellega nähakse ette ***asjakohaste*** eeskirjade ühtlustamise meetmed.

#### *Selgitus*

*Elektri jaeturu ühtlustamist käsitlevad sätted tuleks välja jätta või tuleks neid väljendada üksnes ettepanekus võtta vastu direktiiv, millega muudetakse direktiivi 2003/54/EÜ, mis käsitleb elektrienergia siseturu ühiseeskirju (KOM/2007/0528 lõplik). Ettepanek piiriülese elektri kaubanduse ja võrkudele juurdepääsu kohta (KOM 2007/531) peaks keskenduma hulgimüügiturgudele ja varustuskindlusele.*

### **Muudatusettepanek 12**

#### **Ettepanek võtta vastu määrus – muutmisakt**

##### **Artikkel 1 – punkt 3**

Määrus (EÜ) nr 1228/2003

Artikkel 2a

#### *Komisjoni ettepanek*

Kõik põhivõrguettevõtjad teevad ühenduse tasandil koostööd, luues selleks Euroopa elektri põhivõrguettevõtjate võrgustiku, et

#### *Muudatusettepanek*

Kõik põhivõrguettevõtjad teevad ühenduse tasandil koostööd, luues selleks Euroopa elektri põhivõrguettevõtjate võrgustiku, et

tagada Euroopa elektripõhivõrgu optimaalne juhtimine ja hea tehniline areng.

tagada Euroopa elektripõhivõrgu optimaalne juhtimine ja hea tehniline areng  
**ning edendada elektri siseturu väljakujundamist.**

### *Selgitus*

*Tagamaks, et põhivõrguettevõtjad hõlbustaksid turuintegratsiooni, tuleb sätestada, et turuintegratsiooni edendamise on Euroopa põhivõrguettevõtjate võrgustiku (ENTSO) otsene ülesanne.*

## **Muudatusettepanek 13**

### **Ettepanek võtta vastu määrus – muutmisakt**

#### **Artikkel 1 – punkt 3**

Määrus (EÜ) nr 1228/2003

Artikkel 2b – lõige 1

#### *Komisjoni ettepanek*

1. Hiljemalt [...] esitavad elektripõhivõrgu ettevõtjad komisjonile ja ametile tulevase Euroopa elektri põhivõrguettevõtjate võrgustiku põhikirja kavandi, tulevaste liikmete loetelu ja töökorra, **sealhulgas teiste sidusrühmadega konsulteerimise korra kavandi.**

#### *Muudatusettepanek*

1. Hiljemalt [...] esitavad elektripõhivõrgu ettevõtjad komisjonile ja ametile tulevase Euroopa elektri põhivõrguettevõtjate võrgustiku põhikirja kavandi, tulevaste liikmete loetelu ja töökorra.

### *Selgitus*

*Senini on konsulteerimine ELi tasandil olnud elektri- ja gaasisektori Euroopa reguleerivate asutuste töörühma (ERGEG) ülesanne. See ülesanne tuleks anda tulevasele ametile, kelle ülesandeks on avaliku huvi kaitsmine.*

## **Muudatusettepanek 14**

### **Ettepanek võtta vastu määrus – muutmisakt**

#### **Artikkel 1 – punkt 3**

Määrus (EÜ) nr 1228/2003

Artikkel 2c

#### *Komisjoni ettepanek*

1. Euroopa elektri põhivõrguettevõtjate

#### *Muudatusettepanek*

1. **Selleks et täita artiklis 2a märgitud**

võrgustik **võtab vastu**:

- a) lõikes 3 nimetatud valdkondade tehnilised ja turureeglid;
- b) ühised võrguhaldusvahendid ja uuringukavad;
- c) 10-aastase investeerimiskava, sealhulgas tootmise piisavuse prognoosi iga kahe aasta järel;

d) iga-aastase tööprogrammi;

e) aastaaruande;

f) iga-aastased suvise ja talvise tootmise piisavuse prognoosid.

2. Lõikes 1 punktis d osutatud iga-aastane tööprogramm sisaldab sellel aastal väljatöötatavate **tehniliste ja turureeglite** loendit ja kirjeldust, võrgu ühise käitamise ning uurimis- ja arendustegevuse kava ning soovituslikku ajakava.

3. Üksikasjalikud **tehnilised ja turureeglid** hõlmavad järgmisi valdkondi, pidades silmas iga-aastases tööprogrammis määratletud prioriteete:

a) turvalisus- ja töökindluseeskirjad;

b) võrguühenduste ja võrgule juurdepääsu

**eesmärke, kooskõlastab** Euroopa elektri põhivõrguettevõtjate võrgustik **ja esitab artiklis 2d seoses määruse (EÜ) nr ... (millega luuakse energeetikasektorit reguleerivate asutuste koostööamet) artikli 6 lõikega 3 sätestatud korras ametile kinnitamiseks:**

a) lõikes 3 nimetatud valdkondade **võrgureeglite kavandid, mis on töötatud välja koostöös turuosaliste ja võrgukasutajatega;**

b) ühised võrguhaldusvahendid ja uuringukavad;

c) 10-aastase investeerimiskava, sealhulgas tootmise piisavuse prognoosi iga kahe aasta järel;

**c a) meetmed, et tagada võrkude juhtimise reaalajas kooskõlastamine tava- ja hädaolukorras;**

**c b) suunised, mis käsitlevad ühenduse ja kolmandate riikide põhivõrguettevõtjate vahelise tehnilise koostöö koordineerimist;**

d) **ameti määratud prioriteetidel põhineva** iga-aastase tööprogrammi;

e) aastaaruande;

f) iga-aastased suvise ja talvise tootmise piisavuse prognoosid.

2. Lõikes 1 punktis d osutatud iga-aastane tööprogramm sisaldab sellel aastal väljatöötatavate **võrgureeglite** loendit ja kirjeldust, võrgu ühise käitamise ning uurimis- ja arendustegevuse kava ning soovituslikku ajakava.

3. Üksikasjalikud **võrgureeglid** hõlmavad järgmisi valdkondi, pidades silmas iga-aastases tööprogrammis määratletud prioriteete:

a) turvalisus- ja töökindluseeskirjad, **sealhulgas koostalitlusvõime eeskirjad ja hädaolukordades tegutsemise kord;**

b) võrguühenduste ja võrgule juurdepääsu

eeskirjad;

**c) andmevahetus- ja arvelduseeskirjad;**

**d) koostalitlusvõime eeskirjad;**

**e) tegevuskord hädaolukordades;**

**f) võimsuse jaotamise ja ülekoormuse juhtimise eeskirjad;**

**g) kauplemiseeskirjad;**

**h) läbipaistvuseeskirjad;**

**i) tasakaalustuseeskirjad, sealhulgas reservvõimsust käsitlevad eeskirjad;**

**j) ühtlustatud transporditariifstruktuure käsitlevad eeskirjad, sealhulgas**

**asukohasignaaside ja** põhivõrguettevõtjate vahelise hüvitamisega seotud eeskirjad;

**k) elektrivõrkude energiatõhusus.**

4. Euroopa elektri põhivõrguettevõtjate **võrgustik jälgib tehniliste ja turureeglite täitmist ning esitab oma järelevalvetegevuse tulemused lõike 1 punktis e nimetatud aastaaruandes.**

5. Euroopa elektri põhivõrguettevõtjate võrgustik avaldab iga kahe aasta järel kogu ühendust hõlmava 10-aastase võrkude investeerimiskava. See investeerimiskava sisaldab integreeritud võrgu mudelit, võimalikke stsenaariume, tootmise piisavuse aruannet ning süsteemi paindlikkuse hinnangut. Investeerimiskava tugineb eelkõige liikmesriikide investeerimiskavadele **ning** Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsuse 1364/2006/EÜ kohastele üleeuroopaliste energiavõrkude suunistele. Investeerimiskavas määratletakse investeerimislüngad eelkõige seoses piiriülese võimsusega.

eeskirjad;

**f) piiriülese** võimsuse jaotamise ja ülekoormuse juhtimise eeskirjad;

**h) võrguga seotud** läbipaistvuseeskirjad;

**i) tasakaalustuseeskirjad ja arveldamise eeskirjad**, sealhulgas reservvõimsust käsitlevad eeskirjad;

**j) põhivõrguettevõtjate vahelise hüvitamisega seotud** eeskirjad;

**k) elektrivõrkude energiatõhusus.**

4. **Amet jälgib** Euroopa elektri põhivõrguettevõtjate **võrgustiku reeglite** täitmist.

5. Euroopa elektri põhivõrguettevõtjate võrgustik avaldab iga kahe aasta järel kogu ühendust hõlmava 10-aastase võrkude investeerimiskava **pärast selle heakskiitmist ameti poolt**. See investeerimiskava sisaldab integreeritud võrgu mudelit, võimalikke stsenaariume, tootmise piisavuse aruannet ning süsteemi paindlikkuse hinnangut. Investeerimiskava tugineb eelkõige liikmesriikide investeerimiskavadele, **võttes arvesse võrgu planeerimise piirkondlikke ja kogu ühendust hõlmavaid aspekte, muu hulgas** Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsuse 1364/2006/EÜ kohastele üleeuroopaliste energiavõrkude suunistele. Investeerimiskavas määratletakse investeerimislüngad eelkõige seoses piiriülese võimsusega **ning see sisaldab investeeringuid võrkudevaheliste ühenduste ja teiste infrastruktuuride rajamiseks, mis on vajalikud tõhusa**

*kauplemise ja konkurentsi ning varustuskindluse jaoks. Investeerimiskavale lisatakse ülevaade võrgu püriülese võimsuse suurendamise takistustest, mis tulenevad erinevast heakskiitmismenetlusest või tavast. Põhivõrguettevõtjate võrgustik täidab avaldatud investeerimiskava.*

**6. Komisjoni taotluse korral nõustab Euroopa elektri põhivõrguettevõtjate võrgustik komisjoni artiklis 8 sätestatud suuniste vastuvõtmise alal.**

*6. Euroopa põhivõrguettevõtjate võrgustik võib artiklis 2a märgitud eesmärkide täitmiseks teha ametile omal algatusel võrgureeglite kavandi ettepaneku mis tahes valdkonnas, välja arvatud lõikes 3 loetletud valdkonnad. Amet võtab seejärel artiklis 2e b (reeglite väljatöötamine) märgitud menetluse kohaselt vastu reeglid, tagades samas, et need reeglid ei ole vastuolus artikli 2e a (suuniste väljatöötamine) alusel vastu võetud suunistega.*

## **Muudatusettepanek 15**

**Ettepanek võtta vastu määrus – muutmisakt**

**Artikkel 1 – punkt 3**

Määrus (EÜ) nr 1228/2003

Artikkel 2d

### *Komisjoni ettepanek*

1. Amet jälgib Euroopa elektri põhivõrguettevõtjate võrgustiku nende ülesannete täitmist, millele osutatakse artikli 2c lõikes 1.
2. Euroopa elektri põhivõrguettevõtjate võrgustik esitab ametile **tehniliste ja turureeglite kavandi, 10-aastase investeerimiskava kavandi ja iga-aastase tööprogrammi kavandi, sealhulgas konsulteerimisprotsessi käsitleva teabe.**

### *Muudatusettepanek*

1. Amet jälgib Euroopa elektri põhivõrguettevõtjate võrgustiku nende ülesannete täitmist, millele osutatakse artikli 2c lõikes 1.
2. Euroopa elektri põhivõrguettevõtjate võrgustik esitab ametile **heakskiitmiseks võrgureeglite kavandi ja artikli 2c lõikes 1 märgitud dokumendid.**

*Amet võib esitada oma arvamuse Euroopa elektri põhivõrguettevõtjate võrgustikule kolme kuu jooksul.*

*Amet esitab komisjonile nõuetekohaselt põhjendatud arvamuse, kui ta leiab, et iga-aastase tööprogrammi kavand või 10-aastase investeerimiskava kavand ei taga mittediskrimineerimist, tõhusat konkurentsi ega turu tõhusat toimimist.*

*Amet jälgib võrgureeglite, 10-aastase investeerimiskava ja iga-aastase tööprogrammi täitmist ning lisab oma aastaaruandesse selle jälgimistegevuse tulemused. Juhul kui põhivõrguettevõtjad ei täida Euroopa elektri põhivõrguettevõtjate võrgustiku võrgureegleid, 10-aastast investeerimiskava või iga-aastast tööprogrammi, teavitab amet sellest komisjoni.*

## **Muudatusettepanek 16**

**Ettepanek võtta vastu määrus – muutmisakt**

**Artikkel 1 – punkt 3**

Määrus (EÜ) nr 1228/2003

Artiklid 2e a ja 2e b

*Komisjoni ettepanek*

*Artikkel 2e*

*Tehniliste ja turureeglite väljatöötamine ja hindamine*

*1. Pärast ametiga konsulteerimist võib komisjon kutsuda Euroopa elektri põhivõrguettevõtjate võrgustikku üles töötama mõistliku aja jooksul välja reeglid artikli 2c lõikes 3 loetletud valdkondades, kui ta leiab, et selliseid reegleid on vaja turu tõhusaks toimimiseks.*

*2. Amet esitab komisjonile nõuetekohaselt põhjendatud arvamuse, kui ta leiab, et:*

*Muudatusettepanek*

*Artikkel 2e a*

*Suuniste väljatöötamine*

*1. Komisjon koostab pärast ametiga konsulteerimist iga-aastase prioriteetide loetelu, milles määratakse kindlaks elektri siseturu arengu esmatähtsad küsimused.*

*2. Seda prioriteetide loetelu arvesse võttes volitab komisjon ametit töötama maksimaalselt kuue kuu jooksul välja artiklis 2c sätestatud suuniste kavandi, milles nähakse ette peamised, selged ja objektiivsed põhimõtted eeskirjade ühtlustamiseks.*



a) Euroopa elektri põhivõrguettevõtjate võrgustiku poolt artikli 2c lõikes 3 loetletud valdkondades vastu võetud tehnilised ja turureeglid ei taga mittediskrimineerimist, tõhusat konkurentsi ega turu tõhusat toimimist;

b) Euroopa elektri põhivõrguettevõtjate võrgustik ei suuda mõistliku aja jooksul kokku leppida artikli 2c lõikes 3 loetletud valdkondade tehnilistes ja turureeglites;

c) põhivõrguettevõtjad ei suuda rakendada Euroopa elektri põhivõrguettevõtjate võrgustiku poolt artikli 2c lõikes 3 loetletud valdkondades vastu võetud tehnilisi ja turureegleid.

3. Komisjon võib omal algatusel või ameti soovitusel vastu võtta suunised artikli 2c lõikes 3 loetletud valdkondades, kui ta leiab, et:

a) Euroopa elektri põhivõrguettevõtjate võrgustiku poolt artikli 2c lõikes 3 loetletud valdkondades vastu võetud tehnilised ja turureeglid ei taga mittediskrimineerimist, tõhusat konkurentsi ega turu tõhusat toimimist;

b) Euroopa elektri põhivõrguettevõtjate võrgustik ei suuda mõistliku aja jooksul kokku leppida artikli 2c lõikes 3 loetletud valdkondade tehnilistes ja turureeglites;

c) põhivõrguettevõtjad ei suuda rakendada Euroopa elektri põhivõrguettevõtjate võrgustiku poolt artikli 2c lõikes 3 loetletud valdkondades vastu võetud tehnilisi ja turureegleid.

Kõnealused meetmed, mille eesmärk on muuta käesoleva määruse väheolulisi sätteid seda täiendades, võetakse vastu artikli 13 lõikes 2 sätestatud kontrolliga regulatiivmenetluse kohaselt.

4. Lõike 3 kohaldamine ei piira komisjoni õigust võtta vastu artiklis 8 sätestatud

3. Kõnealuste suuniste kavandamisel konsulteerib amet ametlikult ning avatud ja läbipaistval viisil Euroopa elektri põhivõrguettevõtjate võrgustiku ja muude sidusrühmadega.

4. Amet võtab selle konsulteerimise põhjal vastu suuniste kavandi. Ta täpsustab konsultatsiooni käigus tehtud märkusi ja selgitab, mil viisil neid on arvesse võetud. Kui märkusi ei ole arvesse võetud, põhjendab ta seda.

5. Komisjon võib omal algatusel või ameti taotlusel algatada suuniste ajakohastamiseks sama menetluse.

#### Artikkel 2e b

#### Võrgueeskirjade väljatöötamine

1. Kuue kuu jooksul pärast suuniste vastuvõtmist ameti poolt vastavalt artiklile 2e a volitab komisjon Euroopa elektri põhivõrguettevõtjate võrgustikku töötama välja võrgureeglite kavandi, mis on täielikult kooskõlas suunistes sätestatud põhimõtetega.

2. Euroopa elektri põhivõrguettevõtjate võrgustik võtab reeglite väljatöötamisel arvesse turuosaliste ja võrgukasutajate tehnilist asjatundlikkust ning teavitab neid edasiminekest.

3. Euroopa elektri põhivõrguettevõtjate võrgustik esitab ametile reeglite kavandi.

*suunised ja neid muuta.*

*4. Amet peab võrgureeglite kavandiga seoses ametlikke konsultatsioone avatud ja läbipaistval moel.*

*5. Amet võtab reeglite kavandi nende konsultatsioonide alusel vastu. Ta täpsustab konsultatsioonide käigus tehtud märkusi ja seda, mil viisil neid on arvesse võetud. Kui märkusi ei ole arvesse võetud, põhjendab ta seda.*

*6. Ameti omal algatusel või Euroopa põhivõrguettevõtjate võrgustiku taotlusel võib sama korra kohaselt viia läbi kehtivate reeglite läbivaatamise.*

*7. Kui komisjon leiab, et põhivõrguettevõtjad ei ole võrgureegleid rakendanud, võib ta ameti soovitusel alusel esitada need võrgureeglid artikli 13 lõikes 1 märgitud komiteele lõplikuks vastuvõtmiseks vastavalt artikli 13 lõikes 2 märgitud menetlusele.*

## **Muudatusettepanek 17**

**Ettepanek võtta vastu määrus – muutmisakt**

**Artikkel 1 – punkt 3**

Määrus (EÜ) nr 1228/2003

Artikkel 2f

*Komisjoni ettepanek*

*Muudatusettepanek*

*1. Euroopa elektri põhivõrguettevõtjate võrgustik konsulteerib **ulatuslikult ja aegsasti** avatud ja läbipaistval viisil kõikide asjakohaste turuosalistega, eelkõige artikli 2c lõigetes 1 ja 3 osutatud tehniliste ja turureeglite ning iga-aastase tööprogrammi koostamisel; konsulteerimisse on kaasatud tarneettevõtjad, tootmisettevõtjad, tarbijad,*

*1. Amet konsulteerib **ametlikult** avatud ja läbipaistval viisil kõikide asjakohaste turuosalistega; konsulteerimisse on kaasatud tarneettevõtjad, tootmisettevõtjad, tarbijad, võrgu kasutajad, jaotusvõrguettevõtjad, sealhulgas asjaomased (tööstusharu)liidud, tehnilised asutused ja sidusrühmade platvormid.*

võrgu kasutajad, jaotusvõrguettevõtjad, sealhulgas asjaomased (tööstusharu)liidud, tehnilised asutused ja sidusrühmade platvormid.

2. Kõik lõikes 1 osutatud küsimustega seotud dokumendid ja kohtumiste protokollid avalikustatakse.

3. Enne **artikli 2c lõigetes 1 ja 3 osutatud iga-aastase tööprogrammi ning tehniliste ja turureeglite** vastuvõtmist teeb **Euroopa elektri põhivõrguettevõtjate võrgustik** teatavaks, milliseid märkusi konsulteerimise käigus esitati ning mil viisil neid märkusi on arvesse võetud. Kui märkusi ei ole arvesse võetud, põhjendab ta seda.

2. Kõik lõikes 1 osutatud küsimustega seotud dokumendid ja kohtumiste protokollid avalikustatakse.

3. Enne **suuniste ja reeglite** vastuvõtmist teeb **amet** teatavaks, milliseid märkusi konsulteerimise käigus esitati ning mil viisil neid märkusi on arvesse võetud. Kui märkusi ei ole arvesse võetud, põhjendab ta seda.

**3 a. Euroopa elektri põhivõrguettevõtjate võrgustik teeb vastavalt artikli 2e b lõikele 2 koostööd turuosaliste ja võrgukasutajatega.**

## Muudatusettepanek 18

**Ettepanek võtta vastu määrus – muutmisakt**

**Artikkel 1 – punkt 3**

Määrus (EÜ) nr 1228/2003

Artikkel 2g

*Komisjoni ettepanek*

Artiklites 2a–2h nimetatud Euroopa elektripõhivõrgu ettevõtjate võrgustiku tegevusega seotud kulud kannavad põhivõrguettevõtjad ning **neid võetakse arvesse** tariifide **arvutamisel**.

*Muudatusettepanek*

Artiklites 2a–2h nimetatud Euroopa elektripõhivõrgu ettevõtjate võrgustiku tegevusega seotud kulud kannavad põhivõrguettevõtjad ning **need kaasatakse tariifide arvutamisse. Reguleerivad asutused kiidavad nimetatud kulud heaks ainult siis, kui need on mõistlikud ja proportsionaalsed.**

*Selgitus*

*Euroopa elektri põhivõrguettevõtjate võrgustiku pädevused peaksid piirduma võrguga seotud küsimustega. Seega tuleks artikli 2c lõike 3 punkt g välja jätta, kuna kauplemiseeskirjad selliseid võrguga seotud küsimusi ei käsitle.*

## Muudatusettepanek 19

### Ettepanek võtta vastu määrus – muutmisakt

#### Artikkel 1 – punkt 3

Määrus (EÜ) nr 1228/2003

Artikkel 2h

#### *Komisjoni ettepanek*

1. Põhivõrguettevõtjad teevad piirkondliku koostööd Euroopa elektri põhivõrguettevõtjate võrgustiku raames, et aidata kaasa artikli 2c lõikes 1 nimetatud ülesannete täitmisele. Eelkõige avaldavad nad iga kahe aasta järel piirkondliku investeerimiskava ning võivad teha piirkondlikul investeerimiskaval põhinevaid investeerimisotsuseid.

Piirkondlik investeerimiskava ei tohi olla vastuolus artikli 2c lõike 1 punktis b osutatud 10-aastase investeerimiskavaga.

2. Põhivõrguettevõtjad parandavad töökorraldust, et tagada võrgu optimaalne haldamine, ja edendavad energiabörside arengut, piiriülese võimsuse jaotamist **avalike oksjonite ning tasakaalustus- ja reservvõimsuse mehhanismide integreerimise abil.**

**3. Komisjon võib määratleda iga piirkondliku koostööstruktuuriga hõlmatud geograafilise piirkonna. Kõnealune meede, mille eesmärk on muuta käesoleva määruse väheolulisi sätteid seda täiendades, võetakse vastu artikli 13 lõikes 2 sätestatud kontrolliga regulatiivmenetluse kohaselt.**

**Selleks võib komisjon konsulteerida Euroopa elektri põhivõrguettevõtjate võrgustiku ja ametiga.**

## Muudatusettepanek 20

#### *Muudatusettepanek*

1. Põhivõrguettevõtjad teevad piirkondliku koostööd Euroopa elektri põhivõrguettevõtjate võrgustiku raames, et aidata kaasa artikli 2c lõikes 1 nimetatud ülesannete täitmisele. Eelkõige avaldavad nad iga kahe aasta järel piirkondliku investeerimiskava ning võivad teha piirkondlikul investeerimiskaval põhinevaid investeerimisotsuseid.

Piirkondlik investeerimiskava ei tohi olla vastuolus artikli 2c lõike 1 punktis b osutatud 10-aastase investeerimiskavaga.

2. Põhivõrguettevõtjad parandavad töökorraldust, et tagada võrgu optimaalne haldamine, ja **kui see on tõhus**, edendavad energiabörside arengut, piiriülese võimsuse **kooskõlastatud** jaotamist ning **piiriüleste tasakaalustusmehhanismide ühilduvust.**

**Ettepanek võtta vastu määrus – muutmisakt**  
**Artikkel 1 – punkt 3**  
Määrus (EÜ) nr 1228/2003  
Artikkel 2h a (uus)

*Komisjoni ettepanek*

*Muudatusettepanek*

**Artikkel 2h a**

**Ühenduse ja kolmandate riikide  
põhivõrguettevõtjate vaheline tehniline  
koostöö**

**1. Ühenduse ja kolmandate riikide  
põhivõrguettevõtjate vahelist tehnilist  
koostööd jälgivad riiklikud reguleerivad  
asutused.**

**2. Kui sellise tehnilise koostöö käigus  
ilmneb mittevastavus ameti poolt vastu  
võetud eeskirjadele ja reeglitele, palub  
riiklik reguleeriv asutus ametilt selgitust.**

*Selgitus*

*Määruses ei sätestata, kuidas koostöö kolmandate riikide põhivõrguettevõtjatega tehnilisel tasandil läbi viiakse.*

**Muudatusettepanek 21**

**Ettepanek võtta vastu määrus – muutmisakt**  
**Artikkel 1 – punkt 4**  
Määrus (EÜ) nr 1228/2003  
Artikkel 5 – lõige 6

*Komisjoni ettepanek*

*Muudatusettepanek*

6. Elektritootjad, kes omavad või käitavad *tootmisvõimsust*, millest installeeritud *võimsust* on vähemalt 250 MW, hoiavad liikmesriigi reguleerivale asutusele, liikmesriigi konkurentsiasutusele ja komisjonile viie aasta jooksul kättesaadavana kõik elektrijaamaga seotud tunniandmed, mis on vajalikud selleks, et kontrollida kõiki operatiivseid edastusotsuseid ning energiabörsidel,

6. Elektritootjad, kes omavad või käitavad *tootmisvõimsusi*, millest *ühe* installeeritud *võimsus* on vähemalt 250 MW, hoiavad liikmesriigi reguleerivale asutusele, liikmesriigi konkurentsiasutusele, **ametile** ja komisjonile viie aasta jooksul kättesaadavana kõik elektrijaamaga seotud tunniandmed, mis on vajalikud selleks, et kontrollida kõiki operatiivseid edastusotsuseid ning energiabörsidel,

võrkudevaheliste ühenduste oksjonitel, reservturgudel ja börsivälistel oksjonitel tehtud pakkumisi. Elektriijaama iga tunni kaupa säilitatav teave sisaldab vähemalt andmeid olemasoleva tootmisvõimsuse ja varutud reservvõimsuse kohta, sealhulgas teavet varutud reservvõimsuse jaotamise kohta elektriijaama tasandil, pakkumise tegemise ja tootmise ajal.

võrkudevaheliste ühenduste oksjonitel, reservturgudel ja börsivälistel oksjonitel tehtud pakkumisi. Elektriijaama iga tunni kaupa säilitatav teave sisaldab vähemalt andmeid olemasoleva tootmisvõimsuse ja varutud reservvõimsuse kohta, sealhulgas teavet varutud reservvõimsuse jaotamise kohta elektriijaama tasandil, pakkumise tegemise ja tootmise ajal.

## **Muudatusettepanek 22**

### **Ettepanek võtta vastu määrus – muutmisakt**

#### **Artikkel 1 – punkt 4 a (uus)**

Määrus (EÜ) nr 1228/2003

Artikkel 6 – lõige 1

*Komisjoni ettepanek*

*Muudatusettepanek*

***(4 a) Artikli 6 lõikele 1 lisatakse järgmised lõigud:***

***„Reguleerivad asutused jälgivad ülekoormuse juhtimist riikide elektrivõrkudes ja võrkudevahelistes ühendustes.***

***Põhivõrguettevõtjad esitavad reguleerivatele asutustele heakskiitmiseks oma ülekoormuse juhtimise korra, sealhulgas võimsuse jaotamise. Reguleerivad asutused võivad enne kõnealuse korra heakskiitmist nõuda muudatuste tegemist.”***

*(Muudab kahe uue lõigu lisamisega määruse 1228/2003 artikli 6 lõiget 1)*

*Selgitus*

*Ülekoormuse juhtimise korra ametlik heakskiitmine reguleerivate asutuste poolt tuleks määruses 1228/2003 selgesti sätestada, et tagada tõhus rakendamine.*

## Muudatusettepanek 23

### Ettepanek võtta vastu määrus – muutmisakt

#### Artikkel 1 – punkt 5

Määrus (EÜ) nr 1228/2003

Artikkel 6 – lõige 6

#### *Komisjoni ettepanek*

6. Võrkudevahelise ühenduse jaotamisest saadud tulud kasutatakse *ühel või mitmel* järgmisel eesmärgil **vastavalt eelisjärjekorrale**:

(a) eraldatud võimsuse tegeliku kättesaadavuse tagamine;

(b) võrguinvesteeringud ühendusvõimsuste säilitamiseks või suurendamiseks.

Kui tulusid ei saa kasutada esimese lõigu punktides a või b sätestatud eesmärkidel, kantakse tulud eraldi kontole, kuni neid saab kõnealustel eesmärkidel kasutada.

***Sõltumatu süsteemihalduri puhul hoiab tema kõiki punktide a ja b kohaldamisest üle jäävaid tulusid eraldi kontol, kuni neid saab kasutada esimese lõigu punktides a või b sätestatud eesmärkidel.***

#### *Muudatusettepanek*

6. Võrkudevahelise ühenduse jaotamisest saadud tulud kasutatakse järgmisel eesmärgil:

a) eraldatud võimsuse tegeliku kättesaadavuse tagamine;

b) võrguinvesteeringud ühendusvõimsuste säilitamiseks või suurendamiseks.

Kui tulusid ei saa kasutada esimese lõigu punktides a või b sätestatud eesmärkidel, kantakse tulud eraldi kontole, kuni neid saab kõnealustel eesmärkidel kasutada.

***Sellisel juhul võivad reguleerivad asutused arvestada ameti heakskiidul kasutatavat summat võrgu tariifide arvutamise meetodi heakskiitmisel, hinnates, kas tariife tuleks muuta ja/või otsustades, kas kehtestada asukohasignaaliid ja/või nõudmise poolt puudutavad meetmed, nt koormuse nihutamine ja vahetuskaubandus.***

## Muudatusettepanek 24

### Ettepanek võtta vastu määrus – muutmisakt

#### Artikkel 1 – punkt 6

Määrus (EÜ) nr 1228/2003

Artikkel 7 – lõige 1 – sissejuhatav osa

#### *Komisjoni ettepanek*

1. *Seoses alalisvooluvõrkude vaheliste uute ühendustega* liikmesriikide vahel võib taotluse korral piiratud tähtjaks vabastada määruse artikli 6 lõike 6 sätete ning

#### *Muudatusettepanek*

1. *Alalisvooluvõrkude vahelised uued ühendused* liikmesriikide vahel võib taotluse korral piiratud tähtjaks vabastada määruse artikli 6 lõike 6 sätete ning

direktiivi 2003/54/EÜ artiklite **8 ja 20 ning artikli 23 lõigete 2, 3 ja 4** sätete kohaldamisest järgmistel tingimustel:

direktiivi 2003/54/EÜ artiklite **8, 10, 20 ja artikli 22c lõigete 4, 5 ning 6** sätete kohaldamisest järgmistel tingimustel:

### *Selgitus*

*EÜ ettepanekute praegune versioon hõlmab vabastussätete laiendamist hiljuti kavandatud elektridirektiivi, mis käsitleb omandisuhete eraldamist, artiklile 8. Et tagada normi veatu tõlgendamine, tuleb selgitada vabastuse laiendamist artiklile 10 (mis reguleerib sõltumatu süsteemihalduri valikut põhivõrkude puhul, mille suhtes kohaldatakse omandisuhete eraldamist).*

*Viited elektridirektiivi artiklitele on kohandatud vastavalt läbivaadatud direktiivile 2003/54.*

## **Muudatusettepanek 25**

### **Ettepanek võtta vastu määrus – muutmisakt**

#### **Artikkel 1 – punkt 6**

Määrus (EÜ) nr 1228/2003

Artikkel 7 – lõige 6 – neljas lõik

#### *Komisjoni ettepanek*

Komisjoni heakskiit erandi andmise otsusele lõpeb kaks aastat pärast heakskiidu andmist, kui võrkudevahelise ühenduse ehitamist ei ole veel alustatud, ja viis aastat pärast selle andmist, kui selleks ajaks ei ole võrkudevahelist ühendust kasutusele võetud.

#### *Muudatusettepanek*

Komisjoni heakskiit erandi andmise otsusele lõpeb kaks aastat pärast heakskiidu andmist, kui võrkudevahelise ühenduse ehitamist ei ole veel alustatud, ja viis aastat pärast selle andmist, kui selleks ajaks ei ole võrkudevahelist ühendust kasutusele võetud, ***välja arvatud juhul, kui komisjon otsustab, et mis tahes viivitus on tingitud olulistest haldustakistustest või muust otsust puudutavast asjaolust, mis on taotluse esitaja kontrolli alt väljas.***

## **Muudatusettepanek 26**

### **Ettepanek võtta vastu määrus – muutmisakt**

#### **Artikkel 1 – punkt 6**

Määrus (EÜ) nr 1228/2003

Artikkel 7 – lõige 7

#### *Komisjoni ettepanek*

7. Komisjon võib ***vastu võtta suunised*** lõikes 1 nimetatud tingimuste täitmiseks ning kehtestada lõigete 4 ja 5 kohaldamise

#### *Muudatusettepanek*

7. Komisjon võib ***olemasolevaid suuniseid muuta*** lõikes 1 nimetatud tingimuste täitmiseks ning kehtestada lõigete 4 ja 5



korra. Kõnealune meede, mille eesmärk on muuta käesoleva määruse väheolulisi sätteid seda täiendades, võetakse vastu artikli 13 lõikes 2 sätestatud kontrolliga regulatiivmenetluse kohaselt.

kohaldamise korra. Kõnealune meede, mille eesmärk on muuta käesoleva määruse väheolulisi sätteid seda täiendades, võetakse vastu artikli 13 lõikes 2 sätestatud kontrolliga regulatiivmenetluse kohaselt.

## **Muudatusettepanek 27**

**Ettepanek võtta vastu määrus – muutmisakt**

**Artikkel 1 – punkt 6**

Määrus (EÜ) nr 1228/2003

Artikkel 7 – lõige 7 a (uus)

*Komisjoni ettepanek*

*Muudatusettepanek*

**7 a. Määruse (EÜ) nr 1228/2003 artikli 7 kohaselt antud ja selle määruse jõustumise ajal kohaldatavaid erandeid kohaldatakse automaatselt edasi kui selle määruse alusel antud erandeid.**

## **Muudatusettepanek 28**

**Ettepanek võtta vastu määrus – muutmisakt**

**Artikkel 1 – punkt 6 a (uus)**

Määrus (EÜ) nr 1228/2003

Artikkel 7 –a (uus)

*Komisjoni ettepanek*

*Muudatusettepanek*

**(6 a) Lisatakse järgmine artikkel 7 –a:**

**„Artikkel 7 -a**

**Haldustakistuste kõrvaldamine võimsuse suurendamiseks**

**Liikmesriigid vaatavad läbi oma korra eesmärgiga määrata kindlaks ja kõrvaldada haldustakistused võrkudevaheliste ühendusvõimsuste mahu suurendamisel. Liikmesriigid määravad kindlaks võrgusegmentid, mida tuleb tugevdada, et suurendada piiriüleste võrkudevaheliste ühendusvõimsuste üldist taset kooskõlas laiapõhjalise turuintegratsiooni eesmärgiga.”**

## Muudatusettepanek 29

### Ettepanek võtta vastu määrus – muutmisakt

#### Artikkel 1 – punkt 7

Määrus (EÜ) nr 1228/2003

Artikkel 7a

#### *Komisjoni ettepanek*

Et soodustada hästitoimivate ja läbipaistvate **piiriüleste jaemüügiturgude** teket piirkondlikul ja ühenduse tasandil, tagavad liikmesriigid, et põhivõrguettevõtjate, jaotusvõrguettevõtjate, tarneettevõtjate ja tarbijate ning vajaduse korral ka teiste turuosaliste puhul oleksid määratletud lepingutingimused, kohustused klientide ees, andmevahetuse ja arveldamise eeskirjad, andmete omandiõigus ja mõõtmiskohustus.

Need eeskirjad avalikustatakse, **need koostatakse piiriülese tarbijatele juurdepääsu ühtlustamist silmas pidades** ning reguleerivad asutused vaatavad need üle.

#### *Muudatusettepanek*

Et soodustada hästitoimivate, **tõhusate** ja läbipaistvate **turgude** teket piirkondlikul ja ühenduse tasandil, tagavad liikmesriigid, et põhivõrguettevõtjate, jaotusvõrguettevõtjate, tarneettevõtjate ja tarbijate ning vajaduse korral ka teiste turuosaliste puhul oleksid **üksikasjalikult** määratletud lepingutingimused, kohustused klientide ees, andmevahetuse ja arveldamise eeskirjad, andmete omandiõigus ja mõõtmiskohustus.

Need eeskirjad avalikustatakse ning reguleerivad asutused vaatavad need üle.

#### *Selgitus*

*Piiriüleste ühtlustatud jaemüügiturgude eesmärk ei ole hästi toimivate piirkondlike ja ühenduse hulgemüügiturgude arendamise jaoks vajalik – mis peaks jääma prioriteediks. Sellise regulatiivse eesmärgi mõjusid tuleks täiel määral hinnata ning kulusid ja tulusid hoolikalt analüüsida, kuna tõenäoliselt tekivad märkimisväärsed asjatud kulud, mis kaaluvad üles tulud.*

## Muudatusettepanek 30

### Ettepanek võtta vastu määrus – muutmisakt

#### Artikkel 1 – punkt 8

Määrus (EÜ) nr 1228/2003

Artikkel 8

1. Vajaduse korral täpsustatakse vastavalt artiklites 3 ja 4 sätestatud põhimõtetele **põhivõrguettevõtjate vahelist hüvitamiskorda käsitlevates suunistes** järgmisi asjaolusid:

- a) menetluse üksikasjad, millega määratakse kindlaks põhivõrguettevõtjad, kes peavad artikli 3 lõikega 2 ettenähtud korras maksuma hüvitist piiriüleste elektrivoogude eest, kaasa arvatud jaotuse eest nende siseriiklike põhivõrkude ettevõtjate, millest piiriülesed vood pärinevad, ja nende põhivõrguettevõtjate vahel, milles kõnesolevad vood lõpevad;
- b) artikli 3 lõike 3 teises lõigus ettenähtud korras rakendatava maksemenetluse üksikasjad, kaasa arvatud esimese ajavahemiku kindlaksmääramine, mille eest tuleb hüvitist maksta;
- c) üksikasjad seoses meetoditega, mille abil tehakse nii koguse kui elektrivoo tüübi järgi kindlaks ülekantavad piiriülesed elektrivood, mille eest tuleb maksta hüvitust artikli 3 alusel, ning nende elektrivoogude suurus, mis on pärit üksikute liikmesriikide põhivõrkudest ja/või lõpevad üksikute liikmesriikide põhivõrkudes, artikli 3 lõikega 5 ettenähtud korras;
- d) üksikasjad seoses meetoditega, mille abil määratakse piiriüleste elektrivoogude ülekandmisest tulenevad kulud ja tulud artikli 3 lõikega 6 ettenähtud korras;
- e) üksikasjad seoses sellega, kuidas põhivõrguettevõtjate vahelise hüvituse mehhanismi raames käsitleda elektrivooge, mis pärinevad riikidest või lõpevad riikides, mis asuvad väljaspool

1. Vajaduse korral **võib komisjon võtta vastu põhivõrguettevõtjate vahelist hüvitamiskorda käsitlevad suunised, milles** täpsustatakse vastavalt artiklites 3 ja 4 sätestatud põhimõtetele järgmisi asjaolusid:

- a) menetluse üksikasjad, millega määratakse kindlaks põhivõrguettevõtjad, kes peavad artikli 3 lõikega 2 ettenähtud korras maksuma hüvitist piiriüleste elektrivoogude eest, kaasa arvatud jaotuse eest nende siseriiklike põhivõrkude ettevõtjate, millest piiriülesed vood pärinevad, ja nende põhivõrguettevõtjate vahel, milles kõnesolevad vood lõpevad;
- b) artikli 3 lõike 3 teises lõigus ettenähtud korras rakendatava maksemenetluse üksikasjad, kaasa arvatud esimese ajavahemiku kindlaksmääramine, mille eest tuleb hüvitist maksta;
- c) üksikasjad seoses meetoditega, mille abil tehakse nii koguse kui elektrivoo tüübi järgi kindlaks ülekantavad piiriülesed elektrivood, mille eest tuleb maksta hüvitust artikli 3 alusel, ning nende elektrivoogude suurus, mis on pärit üksikute liikmesriikide põhivõrkudest ja/või lõpevad üksikute liikmesriikide põhivõrkudes, artikli 3 lõikega 5 ettenähtud korras;
- d) üksikasjad seoses meetoditega, mille abil määratakse piiriüleste elektrivoogude ülekandmisest tulenevad kulud ja tulud artikli 3 lõikega 6 ettenähtud korras;
- e) üksikasjad seoses sellega, kuidas põhivõrguettevõtjate vahelise hüvituse mehhanismi raames käsitleda elektrivooge, mis pärinevad riikidest või lõpevad riikides, mis asuvad väljaspool

Euroopa Majanduspiirkonda;

f) alalisvooluvõrkude kaudu ühendatud siseriiklike võrkude osalemine artikliga 3 ettenähtud korras.

2. Suunistes *määratakse ühtlasi* kindlaks asjakohased eeskirjad, mille eesmärk on järk-järgult ühtlustada põhimõtteid, mille kohaselt kehtestatakse tootjate ja tarbijate (koormus)tasud vastavalt riiklikele tariifisüsteemidele, kaasa arvatud põhivõrguettevõtjate vahelise hüvitusmehhanismi kajastumine riiklikes võrgutasudes ning asjakohaste ja tõhusate asukohasignaali andmine artikliga 4 kindlaksmääratud põhimõtete kohaselt.

Suunistega nähakse ette ühtlustatud asjakohaste ja tõhusate asukohasignaali andmine Euroopa tasandil.

Kõnesolev ühtlustamine ei takista liikmesriike kohaldamast mehhanisme, mis tagavad, et tarbijate (*koormus*) makstavad võrgutasud on kogu liikmesriigi territooriumil võrreldavad.

3. Vajaduse korral *täpsustatakse suunistes*, millega tagatakse käesoleva määruse eesmärgi saavutamiseks vajalik minimaalne ühtlustamistase, *ka järgmised asjaolud:*

*a) üksikasjad teabe esitamise kohta vastavalt artiklis 5 sätestatud põhimõtetele;*

*b) artikliga 7a hõlmatud jaemüügituru küsimusi käsitlevad üksikasjad;*

*c) üksikasjad ühenduse tingimuste kohta, mis reguleerivad põhivõrguettevõtjate ja ühendatud tarbijate suhteid;*

Euroopa Majanduspiirkonda;

f) alalisvooluvõrkude kaudu ühendatud siseriiklike võrkude osalemine artikliga 3 ettenähtud korras.

2. ***Põhivõrguettevõtjate vahelist hüvitamiskorda käsitlevates*** suunistes *viidatakse ühtlasi määrata* kindlaks asjakohased eeskirjad, mille eesmärk on järk-järgult ühtlustada põhimõtteid, mille kohaselt kehtestatakse tootjate ja tarbijate (koormus)tasud vastavalt riiklikele tariifisüsteemidele, kaasa arvatud põhivõrguettevõtjate vahelise hüvitusmehhanismi kajastumine riiklikes võrgutasudes ning asjakohaste ja tõhusate asukohasignaali andmine artikliga 4 kindlaksmääratud põhimõtete kohaselt.

***Põhivõrguettevõtjate vahelist hüvitamiskorda käsitlevate*** suunistega nähakse ette ühtlustatud asjakohaste ja tõhusate asukohasignaali andmine Euroopa tasandil.

Kõnesolev ühtlustamine ei takista liikmesriike kohaldamast mehhanisme, mis tagavad, et tarbijate makstavad võrgutasud (*koormus*) on kogu liikmesriigi territooriumil võrreldavad.

3. Vajaduse korral ***võib komisjon teha ettepaneku täiendavate suuniste vastuvõtmiseks***, millega tagatakse käesoleva määruse eesmärgi saavutamiseks vajalik minimaalne ühtlustamistase.

*d) koostalitlusvõime üksikasjad;*

*e) elektrienergiaga kauplemise eeskirjade üksikasjad;*

*f) üksikasjad tasakaalustus- ja reservvõimsust käsitlevate eeskirjade kohta, mille eesmärk on paremini integreerida tasakaalustus- ja reservvõimsuse turge;*

*g) investeerimisstiimulite üksikasjad, sealhulgas asukohasignaale käsitlevate eeskirjade üksikasjad;*

*h) artikli 2c lõikes 3 loetletud valdkondi käsitlevad üksikasjad.*

4. Siseriiklike võrkude vaheliste ühenduste olemasoleva edastamisvõimsuse juhtimise ja jaotamise suunised on sätestatud lisas.

*5. Komisjon võib võtta vastu suunised lõigetes 1–3 loetletud küsimuste kohta. Ta võib muuta lõikes 4 osutatud suuniseid artiklites 5 ja 6 ettenähtud põhimõtete kohaselt eelkõige selleks, et lisada üksikasjalikud suunised, mis hõlmavad kõiki praktikas kasutatavaid võimsuse jaotamise meetodeid, ning tagada ülekoormuse juhtimise mehhanismide areng vastavalt siseturu eesmärkidele. Vajaduse korral nähakse kõnesolevate muudatuste raames ette võrgu kasutamise ja toimimise ühised minimaalsed ohutuseeskirjad ja talitlusnormid, nagu on nimetatud artikli 5 lõikes 2. Kõnealused meetmed, mille eesmärk on muuta käesoleva määruse väheolulisi sätteid seda muu hulgas täiendades, võetakse vastu artikli 13 lõikes 2 sätestatud kontrolliga regulatiivmenetluse kohaselt.*

*Komisjon tagab, et suuniste vastuvõtmine ja muutmine loob käesoleva määruse eesmärkide saavutamiseks vajaliku minimaalse ühtlustamistaseme ega lähe nimetatud eesmärgi saavutamiseks vajalikust kaugemale.*

4. Siseriiklike võrkude vaheliste ühenduste olemasoleva edastamisvõimsuse juhtimise ja jaotamise suunised on sätestatud lisas.

*Komisjon osutab suuniste vastuvõtmisel ja muutmisel meetmetele, mis ta on võtnud seoses vastavusega kõnesolevate suuniste eeskirjadele kolmandates riikides, mis moodustavad osa Euroopa elektrivõrkudest.*

*Komisjon tagab kõnealuseid suuniseid esmakordselt vastu võttes, et üks meetme eelnõu hõlmab vähemalt lõike 1 punktides a ja d ning lõikes 2 osutatud küsimusi.*

### **Muudatusettepanek 31**

**Ettepanek võtta vastu määrus – muutmisakt**

**Artikkel 1 – punkt 8 a (uus)**

Määrus (EÜ) nr 1228/2003

Artikkel 12 – lõige 1

*Komisjoni ettepanek*

*Muudatusettepanek*

*(8 a) Artikli 12 lõige 1 asendatakse järgmisega:*

*1. Ilma et see piiraks lõike 2 kohaldamist, tagavad liikmesriigid, et riiklikel reguleerivatel asutustel on pädevus tagada tõhusalt käesolevast määrusest kinnipidamine, andes neile või muudele asutustele õigusliku pädevuse anda välja täitmiskorraldusi ja määrata tõhusaid, hoiatavaid ning proportsionaalseid karistusi. Liikmesriigid teatavad nendest sätetest komisjonile hiljemalt 1. jaanuariks 2010 ja teavitavad komisjoni viivitamatult mis tahes neid mõjutavatest edaspidistest muudatustest.*

*(Muudab määruse (EÜ) 1228/2003 artikli 12 lõike 1 sõnastust)*

*Selgitus*

*Euroopa energeetikasektorit reguleerivate asutuste nõukogu kohaselt näitab määruse 1228/2003 rakendamise praegune seis liikmesriikide rakendatavate tõhusate sanktsioonide puudumisest tulenevaid puudusi. Tuleks tagada täidesaatvate volituste tõhus kasutamine, et rakendada sanktsioone määruse nõuete täitmatajätmise korral.*

## SELETUSKIRI

### Sissejuhatus

1. Raportöör tervitab Euroopa Liidu energiaturu kolmandat liberaliseerimispaketti, kuna tema arvates on selle näol tegemist tervikliku ja ühtse õigusloomega seotud ettepanekuga, kuhu on kaasatud enamik Euroopa Parlamendi 2007. aasta juunis vastu võetud soovitudest.
2. Raportöör nõustub tugevamate ja sõltumatumate volituste lisamisega reguleerivate asutuste jaoks, rangemate nõuetega turu läbipaistvusele, parandatud koostööraamistikuga Euroopa tasandil liikmesriikide reguleerivate asutuste ja põhivõrguettevõtjate vahel, rõhuasetusega ühendusvõimsuse edasiarendamisele liikmesriikide vahel, ning omandisuhete eraldamise ettepanekuga kui kõige tõhusama, ehkki mitte ainsa vahendiga investeringute julgustamiseks ja diskrimineerimise vältimiseks uute turule tulijate suhtes.
3. Samuti nõustub raportöör Euroopa reguleerivate asutuste koostööameti kavandatud loomisega, ehkki suhtub teatava reservatsiooniga kõnealuse uue organi praegusesse struktuuri ja otsustusõigustesse.
4. Piiriülese elektrianduse määruse suhtes on raportöör seisukohal, et õigusloomega seotud ettepaneku peamine probleem peitub pädevuste praeguses jaotuses eri osaliste vahel, mis põhjustab segast ja mõnevõrra kohmakat otsustamisprotsessi. Käesolevas dokumendis rõhutatakse raportööri peamisi muresid seoses kõnealuse konkreetse ettepanekuga.

### Kohustuste struktuur

5. Vastavalt eespool toodule on raportöör seisukohal, et kõnealuse toimiku põhiprobleem on see, et praegune kohustuste struktuur, mida tutvustati komisjoni ettepanekus võtta vastu määrus piiriülese elektrianduse kohta, ei vasta tegelikule ja loomulikule pädevuste jaotusele riiklikul tasandil, kuna põhivõrguettevõtjatele on antud reguleerijale sarnane staatus, samas kui reguleeriv asutus on tagandatud nõuandva organi rolli.
6. Eriti on raportöör veendunud, et mitmed ülesanded (kokku 11), mida põhivõrguettevõtjad peavad täitma, peaksid nende asemel olema reguleerivate asutuste täita.
7. Tõepoolest, samal ajal kui raportöör nõustub komisjoni ideega luua altpoolt tulev algatus seoses tehniliste reeglite väljatöötamisega, kuna põhivõrguettevõtjad sobivad selleks kõige paremini ning kuna neil on otsene huvi lihtsustada ja ühtlustada kõnealuseid eeskirju Euroopa tasandil, on raportöör veendunud, et muud reeglid, näiteks kaubanduse ja turuläbipaistvusega seotud reeglid, peavad järgima teistsugust lähenemisviisi, mille puhul amet vastutaks sõltumatu organina suuniste koostamise eest tihedas koostöös turuosaliste ja loomulikult põhivõrguettevõtjatega, samuti nende vastuvõtmise eest.

8. Lisaks tõstatab eespool nimetatud reeglite ja eeskirjade vabatahtlik rakendamine mõningaid küsimusi, näiteks kas praegusel põhivõrguettevõtjate koostöösüsteemil on lisandväärtust Euroopa tasandil. Raportöör usub kindlalt, et mõned eeskirjad ja reeglid, mis tulenevad käesoleva määruse rakendamisest, peaksid olema kohustuslikud.
9. Lõpuks on raportöör seisukohal, et kooskõlas ametile turureeglite koostamise ja vastuvõtmise pädevuse omistamisega peaks kõnealune reguleeriv asutus, mitte põhivõrguettevõtjad, vastutama konsulteerimiste läbiviimise eest sidusrühmadega vastavalt riiklikul tasandil läbiviidavale menetlusele.

### Amet

10. Raportöör on teadlik piirangutest, mis komisjoni õigustalituse arvamuses seati Euroopa reguleerivate asutuste ameti volitustele. Siiski on raportöör seisukohal, et suur osa segadustest ja ebamäärasusest volituste struktuuris tuleneb just volituste puudumisest. Seetõttu soovib raportöör, et komisjon paluks Euroopa Parlamendi õigustalitusel uurida, kas ameti volitusi oleks võimalik laiendada, et saavutada lõplikke reguleerivaid otsuseid vastavalt Euroopa Parlamendi 2007. aasta juuni resolutsioonile energiaturu liberaliseerimise kohta.
11. Kui see ei peaks olema võimalik, on raportöör veendunud, et Euroopa Parlament peaks kajastama seda, kas esitatud mudel lahendaks ühisele seisukohale jõudmisega seotud probleemid, mis tekivad praegu liikmesriikide reguleerivate asutuste vahel, ning kas see võiks olla vaheetapiks teel tõelise Euroopa reguleeriva asutuse suunas.
12. Euroopa Parlament väljendas hiljuti oma soovi asutada Euroopa riikide reguleerivate asutuste amet, millele antakse otsustamisõigus piiriülestes küsimustes liikmesriikide vahel, samas kui liikmesriikide reguleerivad asutused vastutaksid ka edaspidi otsuste eest nende riigi territooriumiga seotud küsimustes. Euroopa Parlamendi seisukohaga väljendati soovi lõpetada praegune ummikseisus olev olukord liikmesriikide reguleerivate asutuste vahel; seetõttu antakse komisjoni ettepaneku praeguses sõnastuses ametile volitused lahendada praegused ja tulevased raskused. Raportöör usub, et sõltumatu amet, kellel on asjaomane pädevus piiriülestes küsimustes, edendaks tõelise ELi energiaturu arengut tõhusamalt ja läbipaistvamalt.
13. Raportöör tunneb samuti muret olemasoleva elektri- ja gaasisektori Euroopa reguleerivate asutuste töörühma (ERGEG) ümberkujundamise ja mõju pärast, mida see võib avaldada sõltumatusele, kuna asutus oleks praeguse ettepaneku kohaselt ülemäära sõltuv Euroopa Komisjonist.

### Omandisuhte eraldamise nõuded vastavalt Euroopa elektri põhivõrguettevõtjate võrgustikule

14. Raportöör tervitab komisjoni ettepanekut muuta ametlikuks põhivõrguettevõtjate olemasolev koostööraamistik, et edendada integratsiooni Euroopa tasandil ja arendada tehniliste nõuete täielikku ühtlustamist 27 liikmesriigi vahel.
15. Selleks et Euroopa põhivõrguettevõtjate võrgustiku (ENTSO) mudel töötaks nõuetekohaselt ning hoolimata omandisuhete eraldamise nõutud tasemest igas



liikmesriigis – s.t eraldatud põhivõrguettevõtja või sõltumatu süsteemihaldur –, on raportöör veendunud, et kõiki põhivõrguettevõtjaid tuleb ENTSO raames kohelda võrdselt seoses nende kohustustega võrguettevõtjana ning võrgule mittediskrimineeriva juurdepääsu tagamisega.

### Investeeringud

16. Komisjoni ettepanek, mille kohaselt põhivõrguettevõtjad esitavad kümneaastase investeerimiskava, on kooskõlas juba kehtivate kohustustega liikmesriigi tasandil. Seetõttu tervitab raportöör eesmärki lisada sellele Euroopa mõõde, eriti seoses edastusvõimsuse ajakohastamise ja parandamisega liikmesriikide vahel.
17. Siiski on oluline, et kava võtaks vastu reguleeriv asutus ja seda ei esitataks lihtsalt läbivaatamisele.

### Läbipaistvus

18. Raportöör on veendunud, et üksnes ameti poolse läbivaatamise asemel peab reguleeriv asutus töötama läbipaistvuseeskirjad välja põhivõrguettevõtjatega konsulteerimise abil. Samal ajal kui raportöör tervitab suuniste väljatöötamist ELi tasandil, eelistaks ta näha, et kõnealused suunised muutuvad kohustuslikuks kõige tähtsamatele elementidele.
19. Samuti soovib raportöör juhtida tähelepanu sellele, et määruse mõnes osas näib, et läbipaistvus on aetud segamini järelevalve ja aruandlusega; seega sooviks raportöör eristada kõnealused osad vastavalt oma raportis.

### Ühtlustamine

20. Raportöör usub, et ühtlustamist ei ole ettepanekus seatud esikohale. 27 erineva reguleeriva raamistiku olemasolu on üks peamistest takistustest energiaturgude integreerimisel. Seetõttu on raportöör veendunud, et tehniliste ja turureeglite vabatahtlik ühtlustamine ei ole piisav liikmesriikidevahelises piiriüleses kaubanduses olemasolevate tõkete ületamiseks, mis tulenevad ebapiisavast integratsioonist. Seetõttu on raportöör seisukohal, et tehniliste reeglite ning samuti reguleeriva raamistiku ühtlustamine peaks olema kõnealuse paketi põhieesmärk.

### Piirkondlikud turud

21. Raportöör tervitab piirkondlike turgude arengu kaasamist määrustesse ja direktiividesse positiivse sammuna integratsiooni suunas. Tõepoolest võivad kõnealuses valdkonnas saavutatud edu, samuti end juba tõestanud turud, nagu Põhjamaade turg, pakkuda kindlat alust erinevate mudelite võrdlemiseks ning mõnede kogemuste võimalikuks üldistamiseks ELi tasandil.

### Ühendustase

22. Raportöör tervitab erikoordinaatorite ametissenimetamist, et kiirendada nelja peamise soiku jäänud ühendusprojekti väljatöötamist liikmesriikide vahel. Raportöör usub, et

erikoordinaatorid võivad mõjutada positiivselt kõnealuste protsesside kiirendamist, vahendades kõiki osalisi ja huvitatud pooli.

23. Siiski moodustavad kõnealused üksikjuhtumid, olgugi et need on tähtsad, üksnes väikese osa probleemist, ning kogu Euroopa Liidus säilivad paljud poliitilised, tehnilised ja haldustõkked ühendusvõimsuse suurendamisele liikmesriikide vahel, isegi kui kõnealused projektid on majanduslikult ja tehniliselt elujõulised.

8.5.2008

## MAJANDUS- JA RAHANDUSKOMISJONI ARVAMUS

tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjonile

ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 1228/2003, milles käsitletakse võrkudele juurdepääsu tingimusi piiriüleses elektrikaubanduses  
(KOM(2007)0531 – C6-0320/2007 – 2007/0198(COD))

Arvamuse koostaja: Mariela Velichkova Baeva

### LÜHISELGITUS

Euroopa Komisjoni ettepanekus kolmanda energiaturu liberaliseerimist käsitlevate õigusaktide paketi kohta keskendutakse konkurentsivõimelise, läbipaistva, solidaarsuspõhise ja mittediskrimineeriva ühtse ELi energiaturu integreerimisele ja väljakujundamisele. Nende eesmärkide saavutamiseks peaksid kõik sidusrühmad analüüsima hoolikalt kõiki takistavaid asjaolusid ning need kõrvaldama, et kiirendada integreerimise ja ühtlustamise protsessi.

Omandi lahtisidumise ja sõltumatu süsteemihalduri loomise alternatiivsed kavad aitavad eeldatavasti kaasa paremale konkurentsikeskkonnale ja energiahindade alandamisele ning uute osalejate lihtsamale turule sisenemisele – kõik need tegurid kokku on tarbijate ja majanduse heaolu seisukohalt peamised. Lahenduste väljatöötamisel tuleks võtta arvesse 27 liikmesriigi praegusi õigusraamistikke ja nendest tulenevaid takistusi ning lahendused peaksid põhinema empiirilisel kontrollitavatel andmetel. Tuleks arendada toimivaid võimalusi piirkondliku koostöö ning investeeringute prognoosimise ja kavandamise edendamiseks. Infrastruktuuri ja ühendusvõimsuste optimaalse kasutamise huvides tuleb arvesse võtta, et teataval juhtudel sõltuvad edasised võrguinvesteeringud suurel määral eelnevast investeerimisportfellist.

Konkurentsivõimeliste energiaturgude määruse ettepanek peaks olema tasakaalustatum, et mitte rikkuda turu peamisi põhimõtteid, ning see ei tohiks olla vastupidise mõjuga ega kahjustada turu likviidsust ja investeerimisplaane. Kontrollimehhanismid on juba loodud, pidades silmas konkurentsioigust, mille ametiasutused on kehtestanud riiklikul ja üleeuroopalisel tasandil. Reguleerijate volitused ei tohiks võimaldada neil sekkuda turumehhanismidesse ning peaksid võimaldama tõhusalt kontrollida ettevõtete kulusid tarbijate kasuks. Ettevõtjate aruandlus võib olla kasulik turu edasise arengu ja läbipaistvuse

tagamiseks.

On vaja luua eeskirjad riiklike reguleerijate vaheliseks koostööks, nende volituste ühtlustamiseks ja riigi tasandil sõltumatuse tugevdamiseks.

Energiaturu ümberkorraldamine riigi tasandil näeb protsessi ühe aspektina ette põhivõrguettevõtjate täieliku sõltumatuse ja autonoomsuse, tagades seega kõigile turul osalejatele vaba ja mittediskrimineeriva juurdepääsu võrgule. Era- ja avaliku sektori põhivõrguettevõtjate võrdne kohtlemine on olulise tähtsusega.

Lisaks on Euroopa põhivõrguettevõtjate võrgustiku raames vaja tugevamat põhivõrguettevõtjate koostööd. Niisuguselt praeguste ja tulevaste võrguinvesteeringute koordineerimiseks sobivalt aluselt võiks jõuda piiriülese infrastruktuuri väljaehitamiseni või parandamiseni ning Euroopa energiaturgude edasise integreerumiseni, et muuta piirkondlikud turud ühtlasemaks.

Tuleb arvesse võtta, et ülekoormuse juhtimisest saadud tulu kasutatakse eelkõige riiklike tariifide vähendamiseks. Eeldatavasti põhjustab kõnealuse korra mis tahes muutmine võrgutariifide tõusu.

Otsuste tegemisel on tähtis keskenduda asjaolule, et kogu Euroopat iseloomustab oluline tootmisvõimsuste jaotamise puudulikkus. Kui arukas tootmise jaotamise kava on välja töötatud, ei oleks rahalisi vahendeid vaja kasutada võrgustiku tugevdamiseks. Ülekoormusega seotud probleemid võiks lahendada ja riikide majandus areneks elujõulisemalt.

## MUUDATUSETTEPANEKUD

Majandus- ja rahanduskomisjon palub vastutaval tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjonil lisada oma raportisse järgmised muudatusettepanekud:

Komisjoni ettepanek<sup>1</sup>

Euroopa Parlamendi muudatusettepanekud

### Muudatusettepanek 1

**Ettepanek võtta vastu määrus – muutmisakt**

**Artikkel 1 – punkt 3**

Määrus (EÜ) nr 1228/2003

Artikkel 2c – lõige 1 – sissejuhatav osa

*Komisjoni ettepanek*

*Muudatusettepanek*

1. Euroopa elektri põhivõrguettevõtjate võrgustik **võtab vastu**:

1. Euroopa elektri põhivõrguettevõtjate võrgustik:

<sup>1</sup> ELTs seni avaldamata.

## *Selgitus*

*Direktiiviga antakse Euroopa elektri põhivõrguettevõtjate võrgustikule liiga ulatuslikud volitused, sätestades, et see võtab vastu tehnilisi ja turureegleid. Siiski tuleb enne reeglite vastuvõtmist pidada ulatuslikke konsultatsioone, et tagada turu sidusrühmade seisukohtade nõuetekohane arvessevõtmine.*

### **Muudatusettepanek 2**

#### **Ettepanek võtta vastu määrus – muutmisakt**

##### **Artikkel 1 – punkt 3**

Määrus (EÜ) nr 1228/2003

Artikkel 2c – lõige 1 – punkt a

#### *Komisjoni ettepanek*

a) lõikes 3 nimetatud valdkondade tehnilised ja turureeglid;

#### *Muudatusettepanek*

a) **valmistab ette** lõikes 3 nimetatud valdkondade tehnilised ja turureeglid **ning teeb pärast asjaomaste sidusrühmadega konsulteerimist vastavad ettepanekud**;

## *Selgitus*

*Direktiiviga antakse Euroopa elektri põhivõrguettevõtjate võrgustikule liiga ulatuslikud volitused, sätestades, et see võtab vastu tehnilisi ja turureegleid. Siiski tuleb enne reeglite vastuvõtmist pidada ulatuslikke konsultatsioone, et tagada turu sidusrühmade seisukohtade nõuetekohane arvessevõtmine.*

### **Muudatusettepanek 3**

#### **Ettepanek võtta vastu määrus – muutmisakt**

##### **Artikkel 1 – punkt 3**

Määrus (EÜ) nr 1228/2003

Artikkel 2c – lõige 1 – punkt b

#### *Komisjoni ettepanek*

b) ühised võrguhaldusvahendid ja uuringukavad;

#### *Muudatusettepanek*

b) **võtab vastu** ühised võrguhaldusvahendid ja uuringukavad;

## *Selgitus*

*Direktiiviga antakse Euroopa elektri põhivõrguettevõtjate võrgustikule liiga ulatuslikud volitused, sätestades, et see võtab vastu tehnilisi ja turureegleid. Siiski tuleb enne reeglite vastuvõtmist pidada ulatuslikke konsultatsioone, et tagada turu sidusrühmade seisukohtade nõuetekohane arvessevõtmine.*

## Muudatusettepanek 4

### Ettepanek võtta vastu määrus – muutmisakt

#### Artikkel 1 – punkt 3

Määrus (EÜ) nr 1228/2003

Artikkel 2c – lõige 1 – punkt c

#### *Komisjoni ettepanek*

c) 10-aastase investeerimiskava, sealhulgas tootmise piisavuse prognoosi iga kahe aasta järel;

#### *Muudatusettepanek*

c) **võtab vastu ja avaldab** 10-aastase investeerimiskava, sealhulgas tootmise piisavuse prognoosi iga kahe aasta järel;

#### *Selgitus*

*Direktiiviga antakse Euroopa elektri põhivõrguettevõtjate võrgustikule liiga ulatuslikud volitused, sätestades, et see võtab vastu tehnilisi ja turureegleid. Siiski tuleb enne reeglite vastuvõtmist pidada ulatuslikke konsultatsioone, et tagada turu sidusrühmade seisukohtade nõuetekohane arvessevõtmine.*

## Muudatusettepanek 5

### Ettepanek võtta vastu määrus – muutmisakt

#### Artikkel 1 – punkt 3

Määrus (EÜ) nr 1228/2003

Artikkel 2c – lõige 1 – punkt d

#### *Komisjoni ettepanek*

d) iga-aastase tööprogrammi;

#### *Muudatusettepanek*

d) **võtab vastu** iga-aastase tööprogrammi;

## Muudatusettepanek 6

### Ettepanek võtta vastu määrus – muutmisakt

#### Artikkel 1 – punkt 3

Määrus (EÜ) nr 1228/2003

Artikkel 2c – lõige 1 – punkt e

#### *Komisjoni ettepanek*

e) aastaaruande;

#### *Muudatusettepanek*

e) **võtab vastu** aastaaruande;

## Muudatusettepanek 7

### Ettepanek võtta vastu määrus – muutmisakt

#### Artikkel 1 – punkt 3

Määrus (EÜ) nr 1228/2003

Artikkel 2c – lõige 1 – punkt f

*Komisjoni ettepanek*

f) iga-aastased suvise ja talvise tootmise piisavuse prognoosid.

*Muudatusettepanek*

f) **võtab vastu** iga-aastased suvise ja talvise tootmise piisavuse prognoosid.

## Muudatusettepanek 8

### Ettepanek võtta vastu määrus – muutmisakt

#### Artikkel 1 – punkt 3

Määrus (EÜ) nr 1228/2003

Artikkel 2c – lõige 3 – punkt g

*Komisjoni ettepanek*

g) kauplemiseeskirjad;

*Muudatusettepanek*

g) kauplemiseeskirjad, **juhul kui need on seotud võrgustikuga**;

### *Selgitus*

*Euroopa elektri põhivõrguettevõtjate võrgustiku ülesannete hulka ei kuulu näiteks standardiseeritud müügilepingute väljatöötamine.*

## Muudatusettepanek 9

### Ettepanek võtta vastu määrus – muutmisakt

#### Artikkel 1 – punkt 3

Määrus (EÜ) nr 1228/2003

Artikkel 2c – lõige 5

*Komisjoni ettepanek*

5. Euroopa elektri põhivõrguettevõtjate võrgustik avaldab iga kahe aasta järel kogu ühendust hõlmava 10-aastase võrkude investeerimiskava. See investeerimiskava sisaldab integreeritud võrgu mudelit, võimalikke stsenaariume, tootmise piisavuse aruannet ning süsteemi paindlikkuse hinnangut. Investeerimiskava tugineb

*Muudatusettepanek*

5. Euroopa elektri põhivõrguettevõtjate võrgustik avaldab iga kahe aasta järel kogu ühendust hõlmava 10-aastase võrkude investeerimiskava. See investeerimiskava sisaldab integreeritud võrgu mudelit, võimalikke stsenaariume, tootmise piisavuse aruannet ning süsteemi paindlikkuse hinnangut. Investeerimiskava tugineb

**eelkõige** liikmesriikide investeerimiskavadele ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsuse 1364/2006/EÜ kohastele üleeuroopaliste energiavõrkude suunistele. Investeerimiskavas määratletakse investeerimislüngad eelkõige seoses piiriülese võimsusega.

**vähemalt** liikmesriikide investeerimiskavadele, **artikli 2h lõike 1 kohastele piirkondlikele investeerimiskavadele** ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsuse 1364/2006/EÜ kohastele üleeuroopaliste energiavõrkude suunistele. Investeerimiskavas määratletakse investeerimislüngad eelkõige seoses piiriülese võimsusega.

### *Selgitus*

*Euroopa elektri põhivõrguettevõtjate võrgustiku avaldatav kogu ühendust hõlmav 10-aastane võrkude investeerimiskava peaks hõlmama turu piirkondlikku mõõdet.*

## **Muudatusettepanek 10**

### **Ettepanek võtta vastu määrus – muutmisakt**

#### **Artikkel 1 – punkt 3**

Määrus (EÜ) nr 1228/2003

Artikkel 2e – lõige 1

#### *Komisjoni ettepanek*

1. **Pärast** ametiga **konsulterimist võib** komisjon **kutsuda** Euroopa elektri põhivõrguettevõtjate võrgustikku **üles** töötama **mõistliku aja jooksul** välja reeglid **artikli 2c lõikes 3 loetletud valdkondades, kui ta leiab, et selliseid reegleid on vaja turu tõhusaks toimimiseks.**

#### *Muudatusettepanek*

1. Ameti soovitusel, kes eelnevalt on **konsulterinud asjaomaste sidusrühmadega, koostab** komisjon Euroopa elektri põhivõrguettevõtjate võrgustikule **strateegilised suunised, mis käsitlevad artikli 2c lõike 1 punktis c ja artikli 2c lõikes 3 loetletud küsimusi, mille põhjal** töötab **Euroopa elektri põhivõrguettevõtjate võrgustik** välja reeglid **artikli 2c lõike 1 punktis c ja artikli 2c lõikes 3 loetletud valdkondades.**

### *Selgitus*

*Konkurentsi huvides (et oleks tagatud mittediskrimineerimine, tõhus konkurents ja ühtse turu tõhus toimimine) tuleks ametile anda suuremad volitused Euroopa elektri põhivõrguettevõtjate võrgustiku reguleerimiseks. Selle eesmärgi saavutamiseks peaks amet reguleerimisprotsessi alguses andma komisjonile ametliku soovitusel strateegiliste suuniste vormis, mille põhjal Euroopa põhivõrguettevõtjate võrgustik võib välja töötada tehnilised reeglid. See protsess välistab võimaluse, et põhivõrguettevõtjad ise oma tegevust reguleeriksid. Sama protsessi tuleks kohaldada ka 10-aastase investeerimiskava suhtes (artikli 2c lõike 1 punkt c).*



## **Muudatusettepanek 11**

**Ettepanek võtta vastu määrus – muutmisakt**

**Artikkel 1 – punkt 3**

Määrus (EÜ) nr 1228/2003

Artikkel 2e – lõige 1 a (uus)

*Komisjoni ettepanek*

*Muudatusettepanek*

***1 a. Euroopa elektri põhivõrguettevõtjate võrgustik töötab välja üksikasjalikud reeglid vastavalt lõikele 1 ja esitab need ametile heakskiitmiseks.***

*Selgitus*

*Konkurentsi huvides (et oleks tagatud mittediskrimineerimine, tõhus konkurents ja ühtse turu tõhus toimimine) tuleks ametile anda suuremad volitused Euroopa elektri põhivõrguettevõtjate võrgustiku reguleerimiseks. Selle eesmärgi saavutamiseks peaks amet reguleerimisprotsessi alguses andma komisjonile ametliku soovitusel strateegiliste suuniste vormis, mille põhjal Euroopa põhivõrguettevõtjate võrgustik võib välja töötada tehnilised reeglid. See protsess välistab võimaluse, et põhivõrguettevõtjad ise oma tegevust reguleeriksid. Sama protsessi tuleks kohaldada ka 10-aastase investeerimiskava suhtes (artikli 2c lõike 1 punkt c).*

## **Muudatusettepanek 12**

**Ettepanek võtta vastu määrus – muutmisakt**

**Artikkel 1 – punkt 3**

Määrus (EÜ) nr 1228/2003

Artikkel 2 e – lõige 1 b (uus)

*Komisjoni ettepanek*

*Muudatusettepanek*

***1 b. Amet kontrollib Euroopa elektri põhivõrguettevõtjate võrgustiku esitatavate reeglite vastavust lõikes 1 sätestatud suunistele.***

*Selgitus*

*Konkurentsi huvides (et oleks tagatud mittediskrimineerimine, tõhus konkurents ja ühtse turu tõhus toimimine) tuleks ametile anda suuremad volitused Euroopa elektri põhivõrguettevõtjate võrgustiku reguleerimiseks. Selle eesmärgi saavutamiseks peaks amet reguleerimisprotsessi alguses andma komisjonile ametliku soovitusel strateegiliste suuniste*

*vormis, mille põhjal Euroopa põhivõrguettevõtjate võrgustik võib välja töötada tehnilised reeglid. See protsess välistab võimaluse, et põhivõrguettevõtjad ise oma tegevust reguleeriksid. Sama protsessi tuleks kohaldada ka 10-aastase investeerimiskava suhtes (artikli 2c lõike 1 punkt c).*

### **Muudatusettepanek 13**

#### **Ettepanek võtta vastu määrus – muutmisakt**

##### **Artikkel 1 – punkt 3**

Määrus (EÜ) nr 1228/2003

Artikkel 2e – lõige 3 a (uus)

*Komisjoni ettepanek*

*Muudatusettepanek*

***3 a. Amet jälgib, et Euroopa elektri põhivõrguettevõtjate võrgustik neid reegleid täidaks ja teatab kõikidest rikkumistest komisjonile, kes võtab vajalikke meetmeid tagamaks reeglite korrektset täitmist.***

*Selgitus*

*Direktiivi ettepanek annab Euroopa elektri põhivõrguettevõtjate võrgustikule liialt suured volitused. Järelevalve eelmainitud reeglite täitmise üle peab olema õiglane ja objektiivne, et oleks tagatud mittediskrimineerimine, tõhus konkurents ja turu tõhus toimimine. Seetõttu ei saa järelevalve tegemist usaldada põhivõrguettevõtjatele endile, vaid see peab jääma ameti ülesandeks.*

### **Muudatusettepanek 14**

#### **Ettepanek võtta vastu määrus – muutmisakt**

##### **Artikkel 1 – punkt 3**

Määrus (EÜ) nr 1228/2003

Artikkel 2h – lõige 1 – esimene lõik

*Komisjoni ettepanek*

*Muudatusettepanek*

1. Põhivõrguettevõtjad teevad piirkondlikku koostööd Euroopa elektri põhivõrguettevõtjate võrgustiku raames, et aidata kaasa artikli 2c lõikes 1 nimetatud ülesannete täitmisele. Eelkõige avaldavad nad iga kahe aasta järel piirkondliku investeerimiskava ning võivad teha

1. Põhivõrguettevõtjad teevad piirkondlikku koostööd Euroopa elektri põhivõrguettevõtjate võrgustiku raames, et aidata kaasa artikli 2c lõikes 1 nimetatud ülesannete täitmisele. Eelkõige ***annavad nad teavet oma arengukavade kohta, esitavad need läbivaatamiseks ametile,***

piirkondlikul investeerimiskaval põhinevaid investeerimisotsuseid.

avaldavad iga kahe aasta järel piirkondliku investeerimiskava ning võivad teha piirkondlikul investeerimiskaval põhinevaid investeerimisotsuseid.

### *Selgitus*

*Tegelikult lahtisidumiseks peavad põhivõrguettevõtjad saama teha investeerimisotsuseid. Toimiva energiaturu loomiseks peab olema tagatud koordineerimine üleeuroopalisel tasandil.*

## **Muudatusettepanek 15**

### **Ettepanek võtta vastu määrus – muutmisakt**

#### **Artikkel 1 – punkt 3**

Määrus (EÜ) nr 1228/2003

Artikkel 2h – lõige 2

#### *Komisjoni ettepanek*

2. Põhivõrguettevõtjad parandavad töökorraldust, et tagada võrgu optimaalne haldamine, ja edendavad energiabörside arengut, piiriülese võimsuse jaotamist avalike oksjonite ning tasakaalustus- ja reservvõimsuse mehhanismide integreerimise abil.

#### *Muudatusettepanek*

2. Põhivõrguettevõtjad parandavad **ühisteenusid ja** töökorraldust, et **lihtsustada võrgu nõuetekohast toimimist ning** tagada **selle** optimaalne haldamine, ja edendavad energiabörside arengut, piiriülese võimsuse **ja tulevase elektriexpordi** jaotamist avalike **ja suunatud** oksjonite abil, **mis on avatud kõigile turul nõuete kohaselt tegutsevatele ettevõtjatele**, ning tasakaalustus- ja reservvõimsuse mehhanismide integreerimise abil.

### *Selgitus*

*Juurdepääsu ühendusvõimsusele tuleks optimeerida aasta, kuu või päeva võimsuste piiriüleste pakkumiste kaudu. Seda tuleks teha, et võidelda piirangutega, mis on tingitud võrguühenduste kaudu toimivatest suurtest transiidivoogudest.*

## **Muudatusettepanek 16**

### **Ettepanek võtta vastu määrus – muutmisakt**

#### **Artikkel 1 – punkt 3**

Määrus (EÜ) nr 1228/2003

Artikkel 2h – lõige 3 – esimene lõik

*Komisjoni ettepanek*

3. Komisjon **võib** määratleda iga piirkondliku koostöostruktuuriga hõlmatud geograafilise piirkonna. Kõnealune meede, mille eesmärk on muuta käesoleva määruse väheolulisi sätteid seda täiendades, võetakse vastu artikli 13 lõikes 2 sätestatud kontrolliga regulatiivmenetluse kohaselt.

*Muudatusettepanek*

3. **Piirkondlik koostöö ei tohiks piirduda** komisjoni määratletud iga piirkondliku koostöostruktuuriga hõlmatud geograafilise piirkonnaga. Kõnealune meede, mille eesmärk on muuta käesoleva määruse väheolulisi sätteid seda täiendades, võetakse vastu artikli 13 lõikes 2 sätestatud kontrolliga regulatiivmenetluse kohaselt.

*Selgitus*

*Juurdepääsu ühendusvõimsusele tuleks optimeerida aasta, kuu või päeva võimsuse piiriüleste pakkumiste kaudu. Seda tuleks teha, et võidelda piirangutega, mis on tingitud võrguühenduste kaudu toimuvatest suurtest transiidoogudest. Geograafilise ulatuse piiramine võib takistada vaba elektrikaubandust soovitud integreeritud elektriturul.*

**Muudatusettepanek 17**

**Ettepanek võtta vastu määrus – muutmisakt**

**Artikkel 1 – punkt 4 – punkt b**

Määrus (EÜ) nr 1228/2003

Artikkel 5 – lõige 4

*Komisjoni ettepanek*

4. Põhivõrguettevõtjad avaldavad asjakohased andmed prognoositava ja tegeliku nõudluse, tootmis- ja võrguvõimsuse kättesaadavuse ja tegeliku kasutamise, võrgu ja võrkudevaheliste ühenduste kättesaadavuse ja kasutamise ning tasakaalustus- ja reservvõimsuse kohta.

*Muudatusettepanek*

4. Põhivõrguettevõtjad avaldavad asjakohased andmed prognoositava ja tegeliku nõudluse, tootmis- ja võrguvõimsuse kättesaadavuse ja tegeliku kasutamise, võrgu ja võrkudevaheliste ühenduste kättesaadavuse ja kasutamise ning tasakaalustus- ja reservvõimsuse kohta. ***Süüski jäävad konfidentsiaalseks generaatoreid ja koormust käsitlevad üksikandmed. Ülekande- ja jaotusvõrke käsitlevaid andmeid ei avaldata, kui seda nõuab esmatähtsa infrastruktuuri kaitse. Teavet edastatakse ühenduse tasandil (üksnes) kriitilise infrastruktuuri kooskõlastatud ja tõhusa kaitse tagamise otstarbel.***

## Selgitus

*On praktiliselt võimatu säilitada kõiki andmeid, mis on vajalikud, et kontrollida kõiki operatiivseid edastusotsuseid ja energiabörsidel tehtud pakkumisi. Lisaks kohtleks kavandatud säte elektritootjaid ja sõltumatuid kauplejaid erinevalt, nõudes üksnes elektritootjatelt nende tehtud pakkumiste ja operatiivsete edastusotsuste kontrollimiseks vajaliku teabe kättesaadavaks tegemist reguleerijatele. Kõnealune ebavõrdne kohtlemine ei ole õigustatud. Tuleb võtta arvesse piiratud juurdepääsuga teabe konfidentsiaalsust.*

### Muudatusettepanek 18

#### Ettepanek võtta vastu määrus – muutmisakt

##### Artikkel 1 – punkt 4 – alapunkt b

Määrus (EÜ) nr 1228/2003

Artikkel 5 – lõige 6

#### *Komisjoni ettepanek*

6. Elektritootjad, kes omavad või käitavad tootmisvõimsusi, millest ühel on installeeritud võimsus vähemalt 250 MW, hoiavad liikmesriigi reguleerivale asutusele, liikmesriigi konkurentsiasutusele ja komisjonile viie aasta jooksul kättesaadavana kõik **elektrijaamaga seotud tunniandmed, mis on vajalikud selleks, et kontrollida kõiki operatiivseid edastusotsuseid ning energiabörsidel, võrkudevaheliste ühenduste oksjonitel, reservturgudel ja börsivälistel oksjonitel tehtud pakkumisi**. Elektrijaama iga tunni kaupa säilitatav teave sisaldab vähemalt andmeid olemasoleva tootmisvõimsuse ja varutud reservvõimsuse kohta, **sealhulgas teavet varutud reservvõimsuse jaotamise kohta elektrijaama tasandil, pakkumise tegemise ja tootmise ajal**.

#### *Muudatusettepanek*

6. Elektritootjad, kes omavad või käitavad tootmisvõimsusi, millest ühel on installeeritud võimsus vähemalt 250 MW, hoiavad liikmesriigi reguleerivale asutusele, liikmesriigi konkurentsiasutusele ja komisjonile viie aasta jooksul kättesaadavana kõik tunniandmed, mis on **seotud elektrijaamadega, mille installeeritud võimsus on vähemalt 250 MW**. Elektrijaama iga tunni kaupa säilitatav teave sisaldab andmeid olemasoleva tootmisvõimsuse ja varutud reservvõimsuse kohta.

## Selgitus

*On praktiliselt võimatu säilitada kõiki andmeid, mis on vajalikud, et kontrollida kõiki operatiivseid edastusotsuseid ja energiabörsidel tehtud pakkumisi. Lisaks kohtleks kavandatud säte elektritootjaid ja sõltumatuid kauplejaid erinevalt, nõudes üksnes elektritootjatelt nende tehtud pakkumiste ja operatiivsete edastusotsuste kontrollimiseks vajaliku teabe kättesaadavaks tegemist reguleerijatele. Kõnealune ebavõrdne kohtlemine ei ole õigustatud. Tuleb võtta arvesse piiratud juurdepääsuga teabe konfidentsiaalsust.*

## Muudatusettepanek 19

### Ettepanek võtta vastu määrus – muutmisakt

#### Artikkel 1 – punkt 5

Määrus (EÜ) nr 1228/2003

Artikkel 6 – lõige 6 – sissejuhatav osa

#### *Komisjoni ettepanek*

6. Võrkudevahelise ühenduse jaotamisest saadud tulud kasutatakse ühel või mitmel järgmisel eesmärgil **vastavalt** eelisjärjekorrale:

#### *Muudatusettepanek*

6. Võrkudevahelise ühenduse jaotamisest saadud tulud kasutatakse ühel või mitmel järgmisel eesmärgil **ilma** eelisjärjekorrata:

#### *Selgitus*

*Praegu kasutavad põhivõrguettevõtjad ülekoormuse juhtimisest saadavat tulu peamiselt riigisiseste tariifide vähendamiseks. Kõnealuse korra mis tahes muutmine võib tuua kaasa võrgu tariifide suurenemise.*

*Põhivõrguettevõtjatele kehtestatav kohustus rahastada uusi võrkudevahelisi ühendusvõimsusi oksjonite tulust takistab neil lisaks saavutamast piisavat investeringutasuvust. Teiste sõnadega, põhivõrguettevõtjatel puudub stiimul uute võrkudevaheliste ühendusvõimsuste loomiseks. See oleks vastuolus direktiivi 2005/89 (varustuskindluse kohta) artikli 6 lõike 1 punktiga a.*

## Muudatusettepanek 20

### Ettepanek võtta vastu määrus – muutmisakt

#### Artikkel 1 – punkt 5

Määrus (EÜ) nr 1228/2003

Artikkel 6 – lõige 6 – punkt b a (uus)

#### *Komisjoni ettepanek*

#### *Muudatusettepanek*

***b a) sissetulekud, mida reguleerivad asutused peavad arvesse võtma võrgutariifide arvutamise meetodi heakskiitmisel ja/või tariifide muutmise kaalumisel.***

#### *Selgitus*

*Praegu kasutavad põhivõrguettevõtjad ülekoormuse juhtimisest saadavat tulu peamiselt riigisiseste tariifide vähendamiseks. Kõnealuse korra mis tahes muutmine võib tuua kaasa võrgu tariifide suurenemise.*

*Põhivõrguettevõtjatele kehtestatav kohustus rahastada uusi võrkudevahelisi ühendusvõimsusi oksjonite tulust takistab neil lisaks saavutamast piisavat investeringutasuvust. Teiste sõnadega, põhivõrguettevõtjatel puudub stiimul uute võrkudevaheliste ühendusvõimsuste loomiseks. See oleks vastuolus direktiivi 2005/89 (varustuskindluse kohta) artikli 6 lõike 1 punktiga a.*

## **Muudatusettepanek 21**

**Ettepanek võtta vastu määrus – muutmisakt**

**Artikkel 1 – punkt 6**

Määrus (EÜ) nr 1228/2003

Artikkel 7 – lõige 1 – punkt a a (uus)

*Komisjoni ettepanek*

*Muudatusettepanek*

***a a) Lisaks peab investering võimaluse korral aitama tugevdada piirkondlikku stabiilsust, pakkudes uusi transpordivõimalusi nii kasvavate kui ka alavarustatud turgude turvaliseks energiaga varustamiseks. Põhivõrgu piirangud võivad tuleneda konkreetsest võrgu konfiguratsioonist, mida tuleks arvesse võtta kui arengu ja/või parema tehnilise hoolduse olulist tegurit;***

*Selgitus*

*Võimsuse ja investeerimisportfelli tasakaalustamine.*

## **Muudatusettepanek 22**

**Ettepanek võtta vastu määrus – muutmisakt**

**Artikkel 1 – punkt 7**

Määrus (EÜ) nr 1228/2003

Artikkel 7a – esimene lõik

*Komisjoni ettepanek*

*Muudatusettepanek*

Et soodustada hästitoimivate ja läbipaistvate piiriüleste jaemüügiturgude teket piirkondlikul ja ühenduse tasandil, tagavad liikmesriigid, et põhivõrguettevõtjate, jaotusvõrguettevõtjate, tarneettevõtjate ja tarbijate ning vajaduse korral ka teiste turuosaliste puhul oleksid määratletud

Et soodustada hästitoimivate ja läbipaistvate piiriüleste jaemüügiturgude teket piirkondlikul ja ühenduse tasandil, tagavad liikmesriigid, et põhivõrguettevõtjate, jaotusvõrguettevõtjate, tarneettevõtjate ja tarbijate ning vajaduse korral ka teiste turuosaliste puhul oleksid määratletud

lepingutingimused, kohustused klientide ees, andmevahetuse ja arveldamise eeskirjad, andmete omandiõigus ja mõõtmiskohustus.

lepingutingimused, **sealhulgas müügikokkulepped, põhivõrgu liisimine või rentimine, ühtne kauplemissvorm, strateegilised liidud naaberriikide vahel**, kohustused klientide ees, **sealhulgas võimalikud hinnamuutuste prognoosid seoses elektrijaamade või nende üksuste sulgemisega**, andmevahetuse ja arveldamise eeskirjad, andmete omandiõigus ja mõõtmiskohustus.

### *Selgitus*

*Meetodid on turupõhised, paindlikult kohaldatavad konkreetsete turusituatsioonide ja kavandatud perspektiivide suhtes ning aitavad kaasa varustuskindlusele, tegevuse läbipaistvusele ja sidusrühmade aruandekohustusele. Ette tuleks näha teiste vahendite alternatiivne kasutamine, et tagada tõhus ja turvaline elektrivarustus tippkoormuse ajal.*



## MENETLUS

<b>Pealkiri</b>	Võrkudele juurdepääsu tingimused piiriüleses elektrikaubanduses		
<b>Viited</b>	KOM(2007)0531 – C6-0320/2007 – 2007/0198(COD)		
<b>Vastutav komisjon</b>	ITRE		
<b>Arvamuse esitaja(d)</b> istungil teada andmise kuupäev	ECON 11.10.2007		
<b>Arvamuse koostaja</b> nimetamise kuupäev	Mariela Velichkova Baeva 23.10.2007		
<b>Arutamine parlamendikomisjonis</b>	29.1.2008	26.2.2008	1.4.2008
<b>Vastuvõtmise kuupäev</b>	6.5.2008		
<b>Lõpphääletuse tulemused</b>	+: -: 0:	36 1 0	
<b>Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed</b>	Mariela Velichkova Baeva, Zsolt László Becsey, Pervenche Berès, Sharon Bowles, Udo Bullmann, Manuel António dos Santos, Jonathan Evans, Elisa Ferreira, Jean-Paul Gauzès, Robert Goebbels, Donata Gottardi, Karsten Friedrich Hoppenstedt, Sophia in 't Veld, Wolf Klinz, Christoph Konrad, Guntars Krasts, Kurt Joachim Lauk, Andrea Losco, Astrid Lulling, Florencio Luque Aguilar, Gay Mitchell, John Purvis, Alexander Radwan, Bernhard Rapkay, Antolín Sánchez Presedo, Margarita Starkevičiūtė, Ivo Strejček, Ieke van den Burg, Cornelis Visser		
<b>Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed</b>	Valdis Dombrovskis, Harald Ettl, Ján Hudacký, Alain Lipietz, Diamanto Manolakou, Gianni Pittella, Bilyana Ilieva Raeva, Andreas Schwab		

9.4.2008

## **SISETURU- JA TARBIJAKAITSEKOMISJONI ARVAMUS**

tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjonile

ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 1228/2003, milles käsitletakse võrkudele juurdepääsu tingimusi piiriüleses elektrikaubanduses  
(KOM(2007)0531 – C6-0320/2007 – 2007/0198(COD))

Arvamuse koostaja: Leopold Józef Rutowicz

### **LÜHISELGITUS**

Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse eesmärk on rakendada nõukogu ja parlamendi otsuseid. Euroopa Parlament väljendas 10. juuli 2007. aasta resolutsioonis tugevat toetust ühisele energiapoliitikale. See poliitika eeldab:

- tarne- ja tootmistegevuse tõhusat eraldamist võrguhaldusest;
- volituste edasist ühtlustamist ja riiklike reguleerivate asutuste sõltumatus suurendamist;
- liikmesriikide reguleerivate asutuste koostööks sõltumatu mehhanismi loomist;
- põhivõrguettevõtjatele mehhanismi loomist, et parandada võrguhalduse ja võrgukasutuse koordineerimist, piiriülest kauplemist ning võrgu kasutamist;
- energiaturu suuremat läbipaistvust.

Selle määrusega luuakse praktilised tingimused ülalnimetatud eesmärkide saavutamiseks, asutades energeetikasektorit reguleerivate asutuste koostööamet, et jälgida Euroopa elektri põhivõrgu ettevõtjate võrgustikule määratud ülesannete täitmist. Määruse rakendamisega luuakse tingimused konkurentsivõime tõstmiseks, tarnete kvaliteedi parandamiseks, energia säästmiseks ja energiavarustuse parandamiseks.

Elektrienergia erineb põhimõtteliselt muudest kaupadest, kuna see on võrgupõhine ning seda ei ole võimalik või on väga kulukas ladustada. Seetõttu nõuab energiamajandus koostöö ja

otsustusprotsessi sõltumatu mehhanismi kasutuselevõtmist reguleerivate asutuste tasandil ning reguleerimist Euroopa turu raames. Seepärast on õigustatud ametlike struktuuride loomine koostööks selles valdkonnas määruse alusel, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 1228/2003, milles käsitletakse võrkudele juurdepääsu tingimusi piiriüleses elektri kaubanduses. Need muudatused ei lahenda kõiki piiriülese elektri kaubandusega seotud probleeme, kuid nendega kehtestatakse meetmed, mis peaksid piiratud ulatuses tõstma tõhusust ning kohandama võrguhalduse turuvajadustega. Üksikasjalikud tehnilised ja turureeglid, mis kuuluvad Euroopa elektri põhivõrguettevõtjate võrgustiku ülesannete hulka, ning nende ülesannete täitmist jälgiva ameti tegevus peaksid tagama lisandväärtuse Euroopa majandusele. Üldnimetatud meetmed peaksid hõlbustama hästi toimivate ja läbipaistvate piiriüleste jae- ja hulgimüügiturgude teket.

Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 1228/2003, milles käsitletakse võrkudele juurdepääsu tingimusi piiriüleses elektri kaubanduses, peaks aitama reguleerida elektrienergia siseturgu, võttes järgmiste asjaoludega nõuetekohaselt arvesse tarbijate ja ettevõtjate huvisid:

- madalamad ülekandekulud ja suurem konkurentsivõime, mistõttu tarbijatele saab pakkuda energiat madalama hinna eest, tagades samas energiatarnete stabiilsuse ja energia varustuskindluse;
- energeetikasektorit reguleerivate asutuste koostööameti ja Euroopa elektri põhivõrguettevõtjate võrgustiku loomine siseriiklike põhivõrkude kooskõlastamise abil. See peaks energia ülekandekadude vähendamise ning taastuvatel energiaallikatel põhineva väikesemahulise energiatootmise arendamise soodustamisega tagama Euroopa turu ja siseriiklike võrkude parema toimimise;
- elektri ülekandevõrkude arendamine, mis toob kaasa ka tuumaelektrijaamade vajaliku arendamise, millega tagatakse energiatarneed mõistlikult stabiilse ja madala hinna eest ning tõstetakse seeläbi kahtlemata Euroopa majanduse konkurentsivõimet ja edendatakse Euroopa majanduse arengut, vähendades samas CO<sub>2</sub> heiteid. Nafta ja gaasi hinna järsk tõus ning suur sõltuvus poliitilisest olukorrast nende ressursside tarnete osas võivad ähvardada destabiliseerida Euroopa majanduse ning vähendada tegelikke sissetulekuid.

Seega avaldab määruse muutmine otsest mõju, parandades elektrituru korraldust ning võrkudele juurdepääsu piiriüleses elektri kaubanduses, samas on tarbijatel kasu käesolevas määruses sätestatud ja toetatud üksikasjalikest tehnilistest ja turureeglitest ning nende nõuetekohasest rakendamisest.

## **MUUDATUSETTEPANEKUD**

Siseturu- ja tarbijakaitsekomisjon palub vastutaval tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjonil lisada oma raportisse järgmised muudatusettepanekud:

## Muudatusettepanek 1

### Ettepanek võtta vastu määrus – muutmisakt Põhjendus 4

#### *Komisjoni ettepanek*

Euroopa Komisjoni teatises Euroopa Parlamendile ja nõukogule „Euroopa energiapoliitika” rõhutati, et oluline on viia lõpule elektrienergia siseturu loomine ning kehtestada võrdsed tingimused kõikidele ühenduse elektriettevõtjatele. Komisjoni teatisest Euroopa Parlamendile ja nõukogule gaasi ja elektri siseturu väljavaadete kohta ning komisjoni teatisest määruse (EÜ) nr 1/2003 artikli 17 kohase Euroopa gaasi- ja elektrisektoreid käsitleva uurimise kohta (lõpparuanne) “*ilmnes*, et olemasolevad eeskirjad ja meetmed ei moodusta hästi toimiva siseturu saavutamiseks vajalikku raamistikku.

#### *Muudatusettepanek*

Euroopa Komisjoni teatises Euroopa Parlamendile ja nõukogule „Euroopa energiapoliitika” rõhutati, et oluline on viia lõpule elektrienergia siseturu loomine ning kehtestada võrdsed tingimused kõikidele ühenduse elektriettevõtjatele. Komisjoni teatisest Euroopa Parlamendile ja nõukogule gaasi ja elektri siseturu väljavaadete kohta ning komisjoni teatisest määruse (EÜ) nr 1/2003 artikli 17 kohase Euroopa gaasi- ja elektrisektoreid käsitleva uurimise kohta (lõpparuanne) *ilmnes*, et olemasolevad eeskirjad ja meetmed ei moodusta hästi toimiva, ***tõhusa ja avatud*** siseturu saavutamiseks vajalikku raamistikku.

#### *Selgitus*

*Oluline on tagada mitte üksnes hästi toimiv, vaid ka tõhus ja avatud siseturg. On oluline, et turg oleks uutele turule sisenejatele avatud ning kõikide osaliste vahel oleks tõhus konkurents.*

## Muudatusettepanek 2

### Ettepanek võtta vastu määrus – muutmisakt Põhjendus 6

#### *Komisjoni ettepanek*

(6) Eelkõige on vaja paremat koostööd ja kooskõlastamist põhivõrguettevõtjate vahel, et tagada tõhusa piiriülese *põhivõrkudele* juurdepääsu pakkumiseks ja kasutamiseks vajalike tehniliste ja kaubandusreeglite ***järk-järguline*** vastavusseviimine ning tagada ühenduse põhivõrkude kooskõlastatud ja piisavalt tulevikkuvaatav kavandamine ja hea tehniline areng, võttes nõuetekohaselt

#### *Muudatusettepanek*

(6) Eelkõige on vaja paremat koostööd ja kooskõlastamist põhivõrguettevõtjate vahel, et tagada *põhivõrkudele* tõhusa ***ja läbipaistva*** piiriülese juurdepääsu pakkumiseks ja kasutamiseks vajalike tehniliste ja kaubandusreeglite vastavusseviimine ning tagada ühenduse põhivõrkude kooskõlastatud ja piisavalt tulevikkuvaatav kavandamine ja hea tehniline areng, võttes nõuetekohaselt

arvesse keskkonnakaitset, ning edendada energiatõhusust, teadusuuringuid ja innovatsiooni eelkõige selleks, et tagada taastuvenergia ulatuslikum kasutamine ja vähem süsinikdioksiidiheiteid tekitava tehnoloogia levitamine. Põhivõrguettevõtjad peaksid haldama oma võrku kooskõlas kõnealuste vastavusse viidud tehnilistele ja turureeglitega.

arvesse keskkonnakaitset, ning edendada energiatõhusust, teadusuuringuid ja innovatsiooni eelkõige selleks, et tagada taastuvenergia ulatuslikum kasutamine ja vähem süsinikdioksiidiheiteid tekitava tehnoloogia levitamine. Põhivõrguettevõtjad peaksid haldama oma võrku kooskõlas kõnealuste vastavusse viidud tehnilistele ja turureeglitega.

### *Selgitus*

*Läbipaistev piiriülene põhivõrkudele juurdepääs on tõhusa ja avatud turu arengu seisukohast määrava tähtsusega. Läbipaistva juurdepääsu puudumine võib luua tõkkeid ning mõjutada konkurentsi taset.*

## **Muudatusettepanek 3**

### **Ettepanek võtta vastu määrus – muutmisakt Põhjendus 7**

#### *Komisjoni ettepanek*

(7) Selleks tagada elektripõhivõrgu optimaalne haldamine ja võimaldada piiriülest elektrienergiaga kauplemist ja jaetarbijatele tarnimist ühenduses, tuleks luua Euroopa põhivõrguettevõtjate võrgustik. See peaks oma ülesandeid täitma kooskõlas ühenduse konkurentsieeskirjadega, mida kohaldatakse ka Euroopa põhivõrguettevõtjate võrgustiku otsuste suhtes. Võrgustiku ülesanded peaksid olema täpselt määratletud ja põhivõrguettevõtjate töömeetod peab tagama tõhususe, esindavuse ja läbipaistvuse. Kuna tõhusamaid edusamme on võimalik saavutada piirkondliku lähenemisviisi kaudu, peaksid põhivõrguettevõtjad looma üldise koostööstruktuuri raames piirkondlikud struktuurid, tagades samas piirkondliku tasandi tulemuste kokkusobivuse ühenduse tasandi reeglite ja investeerimiskavadega.

#### *Muudatusettepanek*

(7) Selleks, *et* tagada elektripõhivõrgu optimaalne haldamine ja võimaldada piiriülest elektrienergiaga kauplemist ja jaetarbijatele tarnimist ühenduses, tuleks luua Euroopa põhivõrguettevõtjate võrgustik. See peaks oma ülesandeid täitma kooskõlas ühenduse konkurentsieeskirjadega, mida kohaldatakse ka Euroopa põhivõrguettevõtjate võrgustiku otsuste suhtes. Võrgustiku ülesanded peaksid olema täpselt määratletud ja põhivõrguettevõtjate töömeetod peab tagama tõhususe, esindavuse ja läbipaistvuse. Kuna tõhusamaid edusamme on võimalik saavutada piirkondliku lähenemisviisi kaudu, peaksid põhivõrguettevõtjad looma üldise koostööstruktuuri raames piirkondlikud struktuurid, tagades samas piirkondliku tasandi tulemuste kokkusobivuse ühenduse tasandi reeglite ja investeerimiskavadega.

*Koostöö sellistes piirkondlikes struktuurides eeldab võrguga seotud toimingute tõhusat eraldamist tootmisest ja tarnetegevusest, sest vastasel korral kaasneb põhivõrguettevõtjate vahelise piirkondliku koostööga konkurentsivastase käitumise oht.*

*Lükkmesriigid peaksid edendama koostööd piirkondlikul tasandil ning kontrollima võrgu tõhusust sellel tasandil. Piirkondliku tasandi koostöö peaks olema kooskõlas liikumisega konkurentsivõimelise ja tõhusa Euroopa energiaturu suunas.*

#### **Muudatusettepanek 4**

**Ettepanek võtta vastu määrus – muutmisakt  
Põhjendus 7 a (uus)**

*Komisjoni ettepanek*

*Muudatusettepanek*

*(7 a) Lükkmesriikide ja Euroopa Liiduga ühinemise väljavaatega naaberriikide vahelist piirkondlikul tasandil koostööd tuleks edendada, et tagada tarnete stabiilsus ja varustuskindlus, samuti võrkude tõhusus sellel tasandil.*

*Selgitus*

*Piirkondlikul tasandil koostöö edendamine liikmesriikide ja Euroopa Liiduga ühinemise väljavaatega naaberriikide vahel on väga oluline riikide stabiilsuse ja kõrgetasemelise piirkondliku majanduskoostöö tagamise seisukohalt.*

#### **Muudatusettepanek 5**

**Ettepanek võtta vastu määrus – muutmisakt  
Põhjendus 8 a (uus)**

*Komisjoni ettepanek*

*Muudatusettepanek*

*(8 a) Seoses konsulteerimisprotsessiga peaksid tarbijad ja tarbijaorganisatsioonid otsustavamalt osalema Euroopa elektri põhivõrguettevõtjate võrgustiku ülesannete täitmisel, eelkõige tehniliste ja turureeglite ning iga-aastase tööprogrammi koostamisel.*

*Selgitus*

*Tarbijad ja tarbijaorganisatsioonid tuleks samuti kaasata konsulteerimisprotsessi, sest nad on*

*olulised sidusrühmad, kuna nad on majapidamises lõpptarbijad.*

## **Muudatusettepanek 6**

### **Ettepanek võtta vastu määrus – muutmisakt Põhjendus 8 b (uus)**

*Komisjoni ettepanek*

*Muudatusettepanek*

***(8 b) Suurema läbipaistvuse tagamiseks seoses kogu Euroopa elektripõhivõrguga peaks komisjon koostama, avaldama ja ajakohastama Euroopa elektrivõrgu tegevuskava. See tegevuskava peaks hõlmama kõiki teostatavaid elektripõhivõrke ning võimalikke piirkondlikke ühendusi.***

## **Muudatusettepanek 7**

### **Ettepanek võtta vastu määrus – muutmisakt Põhjendus 9**

*Komisjoni ettepanek*

*Muudatusettepanek*

(9) Riiklike reguleerivate asutuste ja komisjoni viimaste aastate turujärelevalve on näidanud, et olemasolevad läbipaistvusnõuded ja infrastruktuurile juurdepääsu eeskirjad ei ole piisavad.

(9) Riiklike reguleerivate asutuste ja komisjoni viimaste aastate turujärelevalve on näidanud, et olemasolevad läbipaistvusnõuded ja infrastruktuurile juurdepääsu eeskirjad ei ole piisavad, ***et tagada tõeline, avatud ja tõhus siseturg.***

*Selgitus*

*Teksti selguse huvides.*

## **Muudatusettepanek 8**

### **Ettepanek võtta vastu määrus – muutmisakt Põhjendus 11**

*Komisjoni ettepanek*

*Muudatusettepanek*

(11) Selleks et suurendada usaldust turul, peavad turuosalisel olema kindlad, et

(11) Selleks et suurendada usaldust turul, peavad turuosalisel olema kindlad, et

valitseva seisundi kuritarvitamise eest on võimalik määrata karistus. Pädevatel asutustel peaks olema võimalik tõhusalt uurida vihjeid turgu valitseva seisundi kuritarvitamise kohta. Seepärast on pädevatel asutustel **vaja juurdepääsu** andmetele, mis annavad teavet tarneettevõtjate tegevusega seotud otsuste kohta. Elektrienergia turul teevad paljusid otsuseid tootjad, kes peaksid hoidma sellise teabe pädevatele asutustele kindlaksmääratud ajavahemikul **kättesaadavana**. Sellest kohustusest peaksid olema vabastatud väiketootjad, kellel puudub tegelik võimalus turgu moonutada.

valitseva seisundi kuritarvitamise eest on võimalik määrata **mõjus** karistus. Pädevatel asutustel peaks olema võimalik tõhusalt uurida vihjeid turgu valitseva seisundi kuritarvitamise kohta. Seepärast on **vajalik, et** pädevatel asutustel **oleks juurdepääs** andmetele, mis annavad teavet tarneettevõtjate tegevusega seotud otsuste kohta. Elektrienergia turul teevad paljusid otsuseid tootjad, kes peaksid hoidma sellise teabe pädevatele asutustele kindlaksmääratud ajavahemikul **kättesaadava ja kergesti juurdepääsetavana**. **Lisaks peaksid pädevad asutused regulaarselt jälgima, kas põhivõrguettevõtjad järgivad eeskirju**. Sellest kohustusest peaksid olema vabastatud väiketootjad, kellel puudub tegelik võimalus turgu moonutada.

#### *Selgitus*

*Pädevad asutused peaksid pääsema kergesti ligi tähtsale teabele tarneettevõtjate kohta ning jälgima, et tarneettevõtjad järgiksid eeskirju, et tagada diskrimineerimist välistav, läbipaistev ja tõhus turg.*

### **Muudatusettepanek 9**

#### **Ettepanek võtta vastu määrus – muutmisakt Põhjendus 12**

##### *Komisjoni ettepanek*

(12) Konkurents kodutarbijate pärast näeb ette, et uutele jaeturgudele siseneda soovivaid tarnijaid ei tohi tõkestada. Seepärast peavad kõik turuosalisel teadmata varustusahelaga seotud eeskirju ja kohustusi ning neid peab ühtlustama, et tugevdada ühenduse turu integratsiooni.

##### *Muudatusettepanek*

(12) Konkurents kodutarbijate pärast näeb ette, et uutele jaeturgudele siseneda soovivaid tarnijaid ei tohi tõkestada. Seepärast peavad kõik turuosalisel teadmata varustusahelaga seotud eeskirju ja kohustusi ning neid peab ühtlustama, et tugevdada ühenduse turu integratsiooni. **Pädevad asutused peaksid regulaarselt jälgima, kas turuosalisel järgivad eeskirju.**

#### *Selgitus*

*Lisandus on vajalik, et selgitada pädeva asutuse vastutust ning tagada eeskirjade täitmine.*



## Muudatusettepanek 10

### Ettepanek võtta vastu määrus – muutmisakt

#### Artikkel 1 – punkt 3

Määrus (EÜ) nr 1228/2003

Artikkel 2c – lõige 3 – punkt b

*Komisjoni ettepanek*

(b) võrguühenduste ja võrgule juurdepääsu eeskirjad;

*Muudatusettepanek*

(b) võrguühenduste ja võrgule juurdepääsu eeskirjad, ***pöörates tähelepanu põhivõrguettevõtjate klientideks olevate väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate huvide kaitsmisele;***

*Selgitus*

*Väikseid ja keskmise suurusega ettevõtteid diskrimineeritakse energiaturul sageli.*

## Muudatusettepanek 11

### Ettepanek võtta vastu määrus – muutmisakt

#### Artikkel 1 – punkt 3

Määrus (EÜ) nr 1228/2003

Artikkel 2c – lõige 3 – punkt g

*Komisjoni ettepanek*

(g) kauplemiseeskirjad;

*Muudatusettepanek*

(g) kauplemiseeskirjad, ***pöörates tähelepanu põhivõrguettevõtjate klientideks olevate väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate huvide kaitsmisele;***

*Selgitus*

*Väikseid ja keskmise suurusega ettevõtjaid diskrimineeritakse energiaturul sageli.*

## Muudatusettepanek 12

### Ettepanek võtta vastu määrus – muutmisakt

#### Artikkel 1 – punkt 3

Määrus (EÜ) nr 1228/2003

Artikkel 2c – lõige 5

### *Komisjoni ettepanek*

5. Euroopa elektri põhivõrguettevõtjate võrgustik avaldab iga kahe aasta järel kogu ühendust hõlmava 10-aastase võrkude investeerimiskava. See investeerimiskava sisaldab integreeritud võrgu mudelit, võimalikke stsenaariume, tootmise piisavuse aruannet ning süsteemi paindlikkuse hinnangut. Investeerimiskava tugineb eelkõige liikmesriikide investeerimiskavadele ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsuse 1364/2006/EÜ kohastele üleeuroopaliste energiavõrkude suunistele. Investeerimiskavas määratletakse investeerimislüngad eelkõige seoses piiriülese võimsusega.

### *Muudatusettepanek*

5. Euroopa elektri põhivõrguettevõtjate võrgustik avaldab iga kahe aasta järel kogu ühendust hõlmava 10-aastase võrkude investeerimiskava, ***kusjuures seda ajalist raamistikku võib vajadusel pikendada.*** See investeerimiskava sisaldab integreeritud võrgu mudelit, võimalikke stsenaariume, tootmise piisavuse aruannet ning süsteemi paindlikkuse hinnangut. Investeerimiskava tugineb eelkõige liikmesriikide investeerimiskavadele ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsuse 1364/2006/EÜ kohastele üleeuroopaliste energiavõrkude suunistele. Investeerimiskavas määratletakse investeerimislüngad eelkõige seoses piiriülese võimsusega.

### *Selgitus*

*Paljudel juhtudel kulub suuremahuliste investeeringute tegemiseks ning vastavate võrkude väljaarendamiseks ideest lõpliku teostuseni üle kümne aasta.*

## **Muudatusettepanek 13**

### **Ettepanek võtta vastu määrus – muutmisakt**

#### **Artikkel 1 – punkt 3**

Määrus (EÜ) nr 1228/2003

Artikkel 2c – lõige 5

### *Komisjoni ettepanek*

5. Euroopa elektri põhivõrguettevõtjate võrgustik avaldab iga kahe aasta järel kogu ühendust hõlmava 10-aastase võrkude investeerimiskava. See investeerimiskava sisaldab integreeritud võrgu mudelit, võimalikke stsenaariume, tootmise piisavuse aruannet ning süsteemi paindlikkuse hinnangut. Investeerimiskava tugineb eelkõige liikmesriikide investeerimiskavadele ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsuse 1364/2006/EÜ kohastele üleeuroopaliste

### *Muudatusettepanek*

5. Euroopa elektri põhivõrguettevõtjate võrgustik avaldab iga kahe aasta järel kogu ühendust hõlmava 10-aastase võrkude investeerimiskava. See investeerimiskava sisaldab integreeritud võrgu mudelit, võimalikke stsenaariume, tootmise piisavuse aruannet ning süsteemi paindlikkuse hinnangut. Investeerimiskava tugineb eelkõige liikmesriikide investeerimiskavadele ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsuse 1364/2006/EÜ kohastele üleeuroopaliste

energiavõrkude suunistele.  
Investeeringiskavas määratletakse  
investeeringislüngad eelkõige seoses  
piiriülese võimsusega.

energiavõrkude suunistele.  
Investeeringiskavas määratletakse  
investeeringislüngad eelkõige seoses  
piiriülese võimsusega. **Investeeringiskava  
seotakse järgmise 20–25 aasta  
strateegilise energiatsenaariumiga.**

## Muudatusettepanek 14

**Ettepanek võtta vastu määrus – muutmisakt**

**Artikkel 1 – punkt 3**

Määrus (EÜ) nr 1228/2003

Artikkel 2d – lõige 2

*Komisjoni ettepanek*

2. Euroopa elektri põhivõrguettevõtjate võrgustik esitab ametile tehniliste ja turureeglite **kavandi**, 10-aastase investeeringiskava kavandi ja iga-aastase tööprogrammi kavandi, sealhulgas konsulteerimisprotsessi käsitleva teabe.

*Muudatusettepanek*

2. Euroopa elektri põhivõrguettevõtjate võrgustik esitab ametile tehniliste ja turureeglite **kohta arvamused ja soovitus**, 10-aastase investeeringiskava kavandi ja iga-aastase tööprogrammi kavandi, sealhulgas konsulteerimisprotsessi käsitleva teabe.

## Muudatusettepanek 15

**Ettepanek võtta vastu määrus – muutmisakt**

**Artikkel 1 – punkt 3**

Määrus (EÜ) nr 1228/2003

Artikkel 2e – lõige 1

*Komisjoni ettepanek*

1. Pärast **ametiga** konsulteerimist võib komisjon kutsuda **Euroopa elektri põhivõrguettevõtjate võrgustikku** üles töötama mõistliku aja jooksul välja reeglid artikli 2c lõikes 3 loetletud valdkondades, kui ta leiab, et selliseid reegleid on vaja turu tõhusaks toimimiseks.

*Muudatusettepanek*

1. Pärast **Euroopa elektri põhivõrguettevõtjate võrgustikuga** konsulteerimist võib komisjon kutsuda **ametit** üles töötama mõistliku aja jooksul välja reeglid artikli 2c lõikes 3 loetletud valdkondades, kui ta leiab, et selliseid reegleid on vaja turu tõhusaks toimimiseks.

## Muudatusettepanek 16

### Ettepanek võtta vastu määrus – muutmisakt

#### Artikkel 1 – punkt 3

Määrus (EÜ) nr 1228/2003

Artikkel 2f – lõige 1

#### *Komisjoni ettepanek*

1. Euroopa elektri põhivõrguettevõtjate võrgustik konsulteerib ulatuslikult ja aegsasti avatud ja läbipaistval viisil kõikide asjakohaste turuosalistega, eelkõige artikli 2c lõigetes 1 ja 3 osutatud **tehniliste ja turureeglite ning** iga-aastase tööprogrammi koostamisel; konsulteerimisse on kaasatud tarneettevõtjad, tootmisettevõtjad, *tarbijad*, võrgu kasutajad, jaotusvõrguettevõtjad, sealhulgas asjaomased (tööstusharu)liidud, tehnilised asutused ja sidusrühmade platvormid.

#### *Muudatusettepanek*

1. Euroopa elektri põhivõrguettevõtjate võrgustik konsulteerib ulatuslikult ja aegsasti avatud ja läbipaistval viisil kõikide asjakohaste turuosalistega, eelkõige artikli 2c lõigetes 1 ja 3 osutatud iga-aastase tööprogrammi koostamisel; konsulteerimisse on kaasatud tarneettevõtjad, tootmisettevõtjad, *kliendid, tarbijad, tarbijaorganisatsioonid*, võrgu kasutajad, jaotusvõrguettevõtjad, sealhulgas asjaomased (tööstusharu)liidud, tehnilised asutused ja sidusrühmade platvormid.

## Muudatusettepanek 17

### Ettepanek võtta vastu määrus – muutmisakt

#### Artikkel 1 – punkt 3

Määrus (EÜ) 1228/2003

Artikkel 2h – lõige 2

#### *Komisjoni ettepanek*

2. Põhivõrguettevõtjad parandavad töökorraldust, et tagada võrgu optimaalne haldamine, ja edendavad energiabörside arengut, piiriülese võimsuse jaotamist avalike oksjonite ning tasakaalustus- ja reservvõimsuse mehhanismide integreerimise abil.

#### *Muudatusettepanek*

2. Põhivõrguettevõtjad parandavad töökorraldust, et tagada võrgu optimaalne haldamine, ja edendavad energiabörside arengut, piiriülese võimsuse jaotamist avalike oksjonite ning tasakaalustus- ja reservvõimsuse mehhanismide integreerimise abil. ***Lükkmesriigid edendavad ja kontrollivad võrku.***

#### *Selgitus*

*Võrgu edendamine liikmesriikide poolt ning nende kohustus jälgida võrgu tõhusust on tõelise piiriülese siseturu ja koostöö tagamisel väga oluline.*

## Muudatusettepanek 18

### Ettepanek võtta vastu määrus – muutmisakt

#### Artikkel 1 – punkt 4

Määrus (EÜ) nr 1228/2003

Artikkel 5 – lõige 6

#### *Komisjoni ettepanek*

6. Elektritootjad, kes omavad või käitavad *tootmisvõimsust*, millest installeeritud *võimsust* on vähemalt 250 MW, hoiavad liikmesriigi reguleerivale asutusele, liikmesriigi konkurentsiasutusele ja komisjonile viie aasta jooksul kättesaadavana kõik elektrijaamaga seotud tunniandmed, mis on vajalikud selleks, et kontrollida kõiki operatiivseid edastusotsuseid ning energiabörsidel, võrkudevaheliste ühenduste oksjonitel, reservturgudel ja börsivälistel oksjonitel tehtud pakkumisi. Elektrijaama iga tunni kaupa säilitatav teave sisaldab vähemalt andmeid olemasoleva tootmisvõimsuse ja varutud reservvõimsuse kohta, sealhulgas teavet varutud reservvõimsuse jaotamise kohta elektrijaama tasandil, pakkumise tegemise ja tootmise ajal.

#### *Muudatusettepanek*

6. Elektritootjad, kes omavad või käitavad *tootmisvõimsusi*, millest *ühe* installeeritud *võimsus* on vähemalt 250 MW, hoiavad liikmesriigi reguleerivale asutusele, liikmesriigi konkurentsiasutusele, *ametile* ja komisjonile viie aasta jooksul kättesaadavana kõik elektrijaamaga seotud tunniandmed, mis on vajalikud selleks, et kontrollida kõiki operatiivseid edastusotsuseid ning energiabörsidel, võrkudevaheliste ühenduste oksjonitel, reservturgudel ja börsivälistel oksjonitel tehtud pakkumisi. Elektrijaama iga tunni kaupa säilitatav teave sisaldab vähemalt andmeid olemasoleva tootmisvõimsuse ja varutud reservvõimsuse kohta, sealhulgas teavet varutud reservvõimsuse jaotamise kohta elektrijaama tasandil, pakkumise tegemise ja tootmise ajal.

## Muudatusettepanek 19

### Ettepanek võtta vastu määrus – muutmisakt

#### Artikkel 1 – punkt 7

Määrus (EÜ) 1228/2003

Artikkel 7a – esimene lõik

#### *Komisjoni ettepanek*

Et soodustada hästitoimivate ja läbipaistvate piiriüleste jaemüügiturgude teket piirkondlikul ja ühenduse tasandil, tagavad liikmesriigid, et põhivõrguettevõtjate, jaotusvõrguettevõtjate, tarneettevõtjate ja tarbijate ning vajaduse korral ka teiste turuosaliste puhul oleksid määratletud lepingutingimused, kohustused klientide

#### *Muudatusettepanek*

Et soodustada hästitoimivate, *tõhusate* ja läbipaistvate piiriüleste jaemüügiturgude teket piirkondlikul ja ühenduse tasandil, tagavad liikmesriigid, et põhivõrguettevõtjate, jaotusvõrguettevõtjate, tarneettevõtjate ja tarbijate ning vajaduse korral ka teiste turuosaliste puhul oleksid *tüpselt* määratletud lepingutingimused, kohustused

ees, andmevahetuse ja arveldamise eeskirjad, andmete omandiõigus ja mõõtmiskohustus.

klientide ees, andmevahetuse ja arveldamise eeskirjad, andmete omandiõigus ja mõõtmiskohustus.

*Selgitus*

*Tagamaks, et ka piiriülesed jaemüügiturud toimiksid tõhusalt.*

## MENETLUS

<b>Pealkiri</b>	Võrkudele juurdepääsu tingimused piiriüleses elektriubanduses	
<b>Viited</b>	KOM(2007)0531 – C6-0320/2007 – 2007/0198(COD)	
<b>Vastutav komisjon</b>	ITRE	
<b>Arvamuse esitaja(d)</b> istungil teada andmise kuupäev	IMCO 11.10.2007	
<b>Arvamuse koostaja</b> nimetamise kuupäev	Leopold Józef Rutowicz 31.1.2008	
<b>Arutamine parlamendikomisjonis</b>	28.2.2008	2.4.2008
<b>Vastuvõtmise kuupäev</b>	8.4.2008	
<b>Lõpphääletuse tulemused</b>	+: 39	
	–: 0	
	0: 2	
<b>Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed</b>	Cristian Silviu Buşoi, Charlotte Cederschiöld, Gabriela Creţu, Mia De Vits, Janelly Fourtou, Vicente Miguel Garcés Ramón, Evelyne Gebhardt, Małgorzata Handzlik, Malcolm Harbour, Anna Hedh, Edit Herczog, Iliana Malinova Iotova, Pierre Jonckheer, Alexander Lambsdorff, Kurt Lechner, Lasse Lehtinen, Toine Manders, Arlene McCarthy, Nickolay Mladenov, Catherine Neris, Zita Pleštinská, Giovanni Rivera, Zuzana Roithová, Heide Rühle, Leopold Józef Rutowicz, Christel Schaldemose, Andreas Schwab, Eva-Britt Svensson, Marianne Thyssen, Jacques Toubon, Bernadette Vergnaud, Barbara Weiler, Marian Zlotea	
<b>Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed</b>	Emmanouil Angelakas, Colm Burke, Giovanna Corda, Bert Doorn, Brigitte Fouré, Joel Hasse Ferreira, Olle Schmidt	
<b>Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed (kodukorra art 178 lg 2)</b>	Bilyana Ilieva Raeva, Bogusław Sonik, Janusz Wojciechowski	

## MENETLUS

<b>Pealkiri</b>	Võrkudele juurdepääsu tingimused piiriüleses elektriubanduses			
<b>Viited</b>	KOM(2007)0531 – C6-0320/2007 – 2007/0198(COD)			
<b>EP-le esitamise kuupäev</b>	19.9.2007			
<b>Vastutav komisjon</b> istungil teada andmise kuupäev	ITRE 11.10.2007			
<b>Arvamuse esitaja(d)</b> istungil teada andmise kuupäev	ECON 11.10.2007	ENVI 11.10.2007	IMCO 11.10.2007	
<b>Arvamuse esitamisest loobumine</b> otsuse kuupäev	ENVI 9.10.2007			
<b>Raportöör(id)</b> nimetamise kuupäev	Alejo Vidal-Quadras 9.10.2007			
<b>Arutamine parlamendikomisjonis</b>	21.11.2007	19.12.2007	23.1.2008	29.1.2008
	31.1.2008	27.2.2008	26.3.2008	6.5.2008
<b>Vastuvõtmise kuupäev</b>	28.5.2008			
<b>Lõpphääletuse tulemused</b>	+: -: 0:	46 0 4		
<b>Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed</b>	Šarūnas Birutis, Jan Březina, Philippe Busquin, Jerzy Buzek, Jorgo Chatzimarkakis, Giles Chichester, Dragoş Florin David, Pilar del Castillo Vera, Lena Ek, Adam Gierek, Norbert Glante, Umberto Guidoni, András Gyürk, Fiona Hall, David Hammerstein, Erna Hennicot-Schoepges, Ján Hudacký, Romana Jordan Cizelj, Werner Langen, Anne Laperrouze, Eugenijus Maldeikis, Eluned Morgan, Angelika Niebler, Reino Paasilinna, Atanas Papparizov, Francisca Pleguezuelos Aguilar, Anni Podimata, Miloslav Ransdorf, Vladimír Remek, Herbert Reul, Teresa Riera Madurell, Paul Rübig, Andres Tarand, Patrizia Toia, Catherine Trautmann, Claude Turmes, Adina-Ioana Vălean, Alejo Vidal-Quadras, Dominique Vlasto			
<b>Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed</b>	Gabriele Albertini, Ivo Belet, Manuel António dos Santos, Robert Goebbels, Satu Hassi, Pierre Pribetich, Bernhard Rapkay, Silvia-Adriana Țicău, Lambert van Nistelrooij			
<b>Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed (kodukorra art 178 lg 2)</b>	Emmanouil Angelakas, Nicolae Vlad Popa			